

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ίσων Ευκαιριών
ΕΚΤ, παρακολούθηση των σχετικών εθνικών πολιτικών I, συντονισμός
Λογιστικοί και λοιποί έλεγχοι

ΓΔ Περιφερειακή Πολιτική
Συντονισμός της πολιτικής
Λογιστικός Έλεγχος

**Άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ)
αριθ. 1081/2006, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ)
αριθ. 396/2009**

**Άρθρο 7 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, όπως
τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 397/2009**

Έμμεσες δαπάνες που δηλώνονται κατ' αποκοπή
Δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό οι οποίες υπολογίζονται με την
εφαρμογή
τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους
Κατ' αποκοπή ποσά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I: Έμμεσες δαπάνες που δηλώνονται κατ' αποκοπή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II: Δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό οι οποίες υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III: Κατ' αποκοπή ποσά

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV: Κοινές οριζόντιες διατάξεις

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Σχετικές νομοθετικές διατάξεις

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ:

Το παρόν αποτελεί έγγραφο που συντάσσουν οι αρμόδιες για τα διαρθρωτικά ταμεία υπηρεσίες της Επιτροπής. Στο πλαίσιο της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας, το παρόν έγγραφο παρέχει τεχνικές οδηγίες σε δημόσιες αρχές, επαγγελματίες, δικαιούχους ή δυνητικούς δικαιούχους, καθώς και λοιπούς φορείς που συμμετέχουν στην παρακολούθηση, τον έλεγχο και την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής όσον αφορά τον τρόπο ερμηνείας και εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων στον εν λόγω τομέα. Στόχος του εγγράφου εργασίας είναι να παράσχει εξηγήσεις και ερμηνείες των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με τους εν λόγω κανόνες, προκειμένου να διευκολυνθεί η υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και να ενθαρρυνθεί η χρήση ορθών πρακτικών. Εντούτοις, αυτές οι οδηγίες ισχύουν με την επιφύλαξη της ερμηνείας του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου ή της εξελισσόμενης διαδικασίας λήψης αποφάσεων της Επιτροπής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μία σημαντική απλούστευση που θεσπίστηκε κατά το 2006 στον κανονισμό ΕΚΤ¹ για την περίοδο 2007-2013 επέτρεψε στα κράτη μέλη να δηλώνουν τις έμμεσες δαπάνες (γενικά έξοδα) που δηλώνονται με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό, έως το 20% των άμεσων δαπανών μίας πράξης. Η απλούστευση στη χρέωση των κατ' αποκοπή ποσοστών για τις έμμεσες δαπάνες έγινε αποδεκτή με ικανοποίηση από το σύνολο των ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένου και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2007 το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρει ότι η πλειοψηφία των σφαλμάτων που εντοπίζονται στις δαπάνες διαρθρωτικών δράσεων οφείλονται εν μέρει στην πολυπλοκότητα του νομικού πλαισίου και του πλαισίου εφαρμογής. Για τον λόγο αυτό διατύπωσε σύσταση για την απλούστευση *«της βάσης υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών και τη διεύρυνση της καταβολής κατ' αποκοπή ποσών ή της χρήσης κατ' αποκοπή ποσοστών αντί της απόδοσης των "πραγματικών δαπανών"»*. Ο δημοσιονομικός κανονισμός που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και οι κανόνες εφαρμογής³ του επέτρεψαν ήδη αυτήν την προσέγγιση των δαπανών στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης.

Τον Νοέμβριο του 2008 η Επιτροπή δημοσίευσε την ανακοίνωση σχετικά με ένα ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας⁴, στην οποία ζητούσε την αύξηση των επενδύσεων για την τόνωση της οικονομίας της Ευρώπης. Για τον λόγο αυτό, πρέπει να επιταχυνθεί η εφαρμογή των διαρθρωτικών ταμείων. Η Επιτροπή δεσμεύθηκε να προτείνει σειρά μέτρων με στόχο, *μεταξύ άλλων*, «να διευρυνθούν οι δυνατότητες για επιλέξιμες δαπάνες κατ' αποκοπήν για όλα τα ταμεία⁵».

Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή κατέθεσε πρόταση για την τροποποίηση του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 (κανονισμός ΕΚΤ), θεσπίζοντας τη δυνατότητα εφαρμογής δαπανών με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό οι οποίες υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και επιχορηγήσεων κατ' αποκοπή ποσών. Η πρόταση εγκρίθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2008. Κατά τις διαπραγματεύσεις η Επιτροπή συμφώνησε η εφαρμογή του κατ' αποκοπή ποσοστού για τις έμμεσες δαπάνες, των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και των επιχορηγήσεων κατ' αποκοπή ποσών να επεκταθεί στον κανονισμό ΕΤΠΑ με τροποποίηση του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 (κανονισμός ΕΤΠΑ).

---

¹ Άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006,

² Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – C286, Τόμος 51, 10 Νοεμβρίου 2008 «Ελεγκτικό Συνέδριο – Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2007, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των θεσμικών οργάνων», κεφάλαιο 2, παράγραφος 42.

³ Άρθρο 108, στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1995/2006, άρθρο 180, στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 478/2007

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με ένα ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάκαμψη της οικονομίας, COM(2008) 800 τελικό, της 26.11.2008.

⁵ Βλέπε υποσημείωση 1.

Ως εκ τούτου, ο κανονισμός ΕΚΤ, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2009⁶ και ο κανονισμός ΕΤΠΑ, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 397/2009⁷, περιλαμβάνουν για αμφότερα τα Ταμεία την ίδια δυνατότητα εφαρμογής κατ' αποκοπή ποσοστού για έμμεσες δαπάνες, τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και κατ' αποκοπή ποσών.

Οι εν λόγω διατάξεις αποτελούν ένα σημαντικό βήμα προς την απλούστευση. Η εμπειρία στα κράτη μέλη έχει αποδείξει ότι για την αιτιολόγηση ενός μικρού μόνο μέρους δαπανών απαιτείται η εξέταση μεγάλου ποσοστού εγγράφων τεκμηρίωσης από ελεγκτές και επιθεωρητές. Αυτό σημαίνει ότι μεγάλο μέρος ανθρώπινου δυναμικού και διοικητικής προσπάθειας που εμπλέκεται στη διαχείριση των διαρθρωτικών ταμείων απορροφάται στη συγκέντρωση και την επαλήθευση εγγράφων και δεν εστιάζει στην επίτευξη των στόχων πολιτικής. Αναμένεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων για την απλούστευση του κόστους στο πλαίσιο των κανονισμών ΕΤΠΑ και ΕΚΤ θα μειώσει τον διοικητικό φόρτο των δικαιούχων και των φορέων διαχείρισης και θα συμβάλει στην πιο αποδοτική και ορθή χρήση των Ταμείων.

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το παρόν έγγραφο εργασίας συντάχθηκε από τις αρμόδιες για τα διαρθρωτικά ταμεία υπηρεσίες της Επιτροπής κατόπιν διαβούλευσης με τα μέλη της τεχνικής ομάδας εργασίας ΕΚΤ και της επιτροπής συντονισμού των Ταμείων (COCOF). Αντικατοπτρίζει τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν με τις εθνικές αρχές κατά τη διάρκεια των τεχνικών σεμιναρίων της COCOF για την απλούστευση του κόστους (στις 19 Φεβρουαρίου, 23 Μαρτίου, 30 Απριλίου και, αποκλειστικά για τα προγράμματα του Οργανισμού Απασχόλησης και Κατάρτισης (ETC), στις 29 Ιουνίου 2009) και στο πλαίσιο του σεμιναρίου «Train the trainers» («Εκπαίδευση των εκπαιδευτών») (9 Ιουνίου 2009).

Παρέχει τεχνικές οδηγίες για τις έμμεσες δαπάνες που δηλώνονται με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό, για τις δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό οι οποίες υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και για τα κατ' αποκοπή ποσά (εφεξής «απλουστευμένες επιλογές κόστους»). Το παρόν έγγραφο εργασίας τίθεται υπόψη των δημοσίων αρχών, των διαχειριστών προγραμμάτων και των ελεγκτών, των δικαιούχων ή των δυνητικών δικαιούχων και άλλων φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πολιτικής συνοχής. Στόχος του εγγράφου εργασίας είναι να παράσχει οδηγίες για να διευκολύνει τη χρήση των διατάξεων περί απλούστευσης του κόστους, όπου χρειάζεται, και να μειώσει την ανασφάλεια δικαίου και τον χρηματοδοτικό κίνδυνο για τους δικαιούχους.

Παράλληλα, το σημείωμα ενθαρρύνει την ορθή πρακτική χάρη σε παραδείγματα, στόχος των οποίων είναι να περιγράψουν τα κύρια σημεία της εφαρμογής και να παρουσιάσουν ορισμένες δυνατότητες για τον τρόπο με τον οποίο το άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 και το άρθρο 7, παράγραφος 4 του κανονισμού αριθ. 1080/2006 δύναται να εφαρμοστούν. Τα παραδείγματα που παρουσιάζονται στο παρόν έγγραφο εργασίας είναι καθαρά ενδεικτικά: η παρουσία τους δεν συνιστά απαίτηση ή σύσταση να χρησιμοποιηθούν στην υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων για την περίοδο 2007-2013, ακόμη και αν πρόκειται για παρόμοιες πράξεις.

2. Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

⁶ EE L 126, της 21.5.2009, σ. 1

⁷ EE L 126, της 21.5.2009, σ. 3

Η χρήση των απλουστευμένων επιλογών κόστους είναι μία έννοια με σημαντικές επιπτώσεις στη διαχείριση και τον έλεγχο των διαρθρωτικών ταμείων. Όλοι οι συμμετέχοντες φορείς θα πρέπει να προσαρμόσουν τις μεθόδους και πρακτικές εργασίας τους, προκειμένου να έχουν θετικές συνέπειες από την απλούστευση, χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών.

Από την άποψη του ελέγχου, οι διατάξεις του άρθρου 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2009, και του άρθρου 7, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 397/2009, σηματοδοτούν μία απομάκρυνση από την αρχή των πραγματικών δαπανών. Τα κατ' αποκοπή ή τυποποιημένα ποσοστά και τα κατ' αποκοπή ποσά συνεπάγονται διαδικασία προσέγγισης των δαπανών, παραδείγματος χάριν, βάσει μέσων όρων και ερευνών προηγούμενων δεδομένων ή τιμών αγοράς. Είναι επόμενο με τέτοιου είδους σταθερούς συντελεστές μερικές φορές να λαμβάνεται υπερβολικά μεγάλη πληρωμή ή να μην λαμβάνεται η δέουσα πληρωμή για τις δαπάνες που προέκυψαν στην επιδοτούμενη πράξη. Οι ελεγκτές πρέπει να εστιάσουν περισσότερο στην πραγματική παραγωγή και όχι τόσο στα μέσα παραγωγής και στις δαπάνες των έργων. Είναι πολύ σημαντικό οι ελεγκτές της Επιτροπής να καταστήσουν τις μεθόδους ελέγχου που χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν διαφανέστερες για τις νέες αυτές απλουστευμένες δαπάνες, ώστε να δημιουργήσουν στα κράτη μέλη, ιδίως δε σε διαχειριστικές, πιστοποιούσες και ελεγκτικές αρχές, σε ενδιάμεσους φορείς και δικαιούχους, την πεποίθηση ότι μπορούν να προχωρήσουν στην εφαρμογή αυτών των εννοιών δίχως δισταγμό και αβεβαιότητα.

Είναι εξίσου σημαντικό οι εθνικές ελεγκτικές αρχές και οι ελεγκτές της Επιτροπής να διατηρούν μία κοινή προσέγγιση όσον αφορά τον έλεγχο των κατ' αποκοπή ποσοστών για τις έμμεσες δαπάνες, των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και των κατ' αποκοπή ποσών, προκειμένου να διασφαλίζουν ενιαία μεταχείριση κατά τη σύνταξη των συμπερασμάτων σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται. Για τον λόγο αυτό, οι ελεγκτικές αρχές των κρατών μελών ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν την ίδια ελεγκτική προσέγγιση κατά τον έλεγχο των εν λόγω απλουστευμένων επιλογών κόστους.

3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, οι κανόνες επιλεξιμότητας καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στους ειδικούς κανονισμούς κάθε Ταμείου (άρθρο 56, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) 1083/2006). Οι κανόνες αυτοί καλύπτουν το σύνολο της δαπάνης που δηλώνεται στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος. Επιπλέον, *«η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης»* (άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006) και έχει τη δυνατότητα να εφαρμόσει πιο αυστηρούς κανόνες από αυτούς που ορίζονται στο εφαρμοστέο ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο.

Συνεπώς, οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να καθορίσουν και να τεκμηριώσουν τους κανόνες επιλεξιμότητας για τις πράξεις ΕΚΤ και ΕΤΠΑ, στο κατάλληλο επίπεδο (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό, βάσει επιχειρησιακού προγράμματος), να καταστήσουν τους εν λόγω κανόνες διαθέσιμους στους δυνητικούς δικαιούχους και να σημειώσουν όλους τους σχετικούς κανόνες στις αποφάσεις επιχορηγήσεων⁸. Ως μέρος αυτών των κανόνων, θα πρέπει επίσης να καθοριστεί

---

⁸ Για τους σκοπούς του παρόντος σημειώματος ο όρος «απόφαση επιχορήγησης» πρέπει να γίνει αντιληπτός ως γενικός όρος ο οποίος περιλαμβάνει το σύνολο των νομικά δεσμευτικών μορφών χρηματοδοτικής ενίσχυσης σε

το πλαίσιο για την εφαρμογή του άρθρου 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 ή του άρθρου 7, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, όπως τροποποιήθηκε.

4. ΜΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΠΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΖΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Οι απλουστευμένες επιλογές κόστους αφορούν αποκλειστικά πράξεις και έργα⁹ που υλοποιούνται με τη **μορφή επιχορηγήσεων**, για τα οποία σε αντίθετη περίπτωση εφαρμόζεται συνήθως η αρχή του πραγματικού κόστους, δηλαδή όλες οι δαπάνες που δηλώνονται δικαιολογούνται από εξοφληθέντα τιμολόγια και άλλα λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας. Επομένως, οι απλουστευμένες επιλογές κόστους δεν είναι διαθέσιμες για πράξεις ή έργα που αποτελούν αντικείμενο σύναψης δημοσίων συμβάσεων.¹⁰

4.1 Ο καθορισμός του ακριβούς πεδίου χρήσης των απλουστευμένων επιλογών κόστους

Δεδομένου ότι οι όροι πράξη ή έργο διαθέτουν ποικιλία ορισμών, καθίσταται απαραίτητο να παρασχεθούν ορισμένες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να καθοριστεί το ακριβές πεδίο χρήσης των απλουστευμένων επιλογών κόστους.

Στην περίπτωση που οι απλουστευμένες επιλογές κόστους ισχύουν για την πράξη, κάποιος πρέπει να καθορίσει εάν υπάρχει η δυνατότητα να εφαρμοστούν σε όλα τα μέρη της πράξης. Αυτό εξαρτάται από το τι θεωρούν πράξη τα κράτη μέλη. Σε ορισμένα κράτη μέλη μία πράξη αποτελείται από και υλοποιείται μέσω μίας ομάδας έργων (ο ορισμός εξαρτάται από τη σύσταση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία δυνάμει του αντίστοιχου πεδίου παροχής ενίσχυσης). Για να εκτιμηθεί σε ποια έργα της πράξης μπορούν να εφαρμοστούν οι απλουστευμένες επιλογές κόστους, είναι απαραίτητο να γίνει καθορισμός των έργων που αποτελούν μία πράξη στη χαμηλότερη δυνατή κλίμακα. Εάν ο δικαιούχος αναθέσει μέσω δημοσίων συμβάσεων την υλοποίηση ορισμένων έργων στο σύνολό τους (κατάρτιση, σεμινάρια, εξατομικευμένη στήριξη κ.λπ., βλέπε παράδειγμα 1 κατωτέρω) ή όλων των έργων, δεν καθίσταται δυνατή η εφαρμογή των απλουστευμένων επιλογών κόστους στα εν λόγω έργα τα οποία αποτελούν αντικείμενο σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

4.2 Ανάθεση στο πλαίσιο ενός έργου που υλοποιείται από τον ίδιο τον δικαιούχο

δικαιούχους, οι οποίες μπορεί να διαφέρουν σύμφωνα με τις διοικητικές δομές των κρατών μελών: συμφωνίες επιχορήγησης, επιστολές επιχορήγησης, χορηγήσεις επιδοτήσεων, κ.λπ.

⁹ Μια πράξη ορίζεται ως «έργο ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή με ευθύνη της σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και υλοποιούνται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζονται» (άρθρο 2 σημείο 3) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006)

¹⁰ Με τον όρο πράξεις «που αποτελούν αντικείμενο σύναψης δημοσίων συμβάσεων» η Επιτροπή έχει ως στόχο να καθορίσει τις πράξεις που υλοποιούνται μέσω ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων σύμφωνα με την οδηγία 2004/18 (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της) ή τα κατώτατα όρια των δημοσίων συμβάσεων που ορίζονται στην ίδια οδηγία.

Εάν ο δικαιούχος προβεί ο ίδιος στην υλοποίηση ενός έργου (αναλαμβάνοντας τον πλήρη έλεγχο της διαχείρισης και της υλοποίησης του έργου), οι απλουστευμένες επιλογές κόστους εφαρμόζονται, ακόμη και αν έχει πραγματοποιηθεί ανάθεση ορισμένων **γραμμών προϋπολογισμού ή στοιχείων δαπανών** στο πλαίσιο του έργου (δηλαδή μερών της εκτέλεσης του έργου, όπως υπηρεσίες καθαρισμού, εξωτερική εμπειρογνομosύνη, αγορά εξοπλισμού κ.λπ.).

Στην περίπτωση του κατ' αποκοπή ποσοστού για τις έμμεσες δαπάνες πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι το εύρος της ανάθεσης από τον δικαιούχο μπορεί να έχει επιπτώσεις στο ποσοστό των έμμεσων δαπανών. Επομένως, τα κράτη μέλη πρέπει να προβούν στην αξιολόγηση των επιπτώσεων που θα έχει το μέγεθος της εξωτερικής ανάθεσης στο ποσοστό των έμμεσων δαπανών και, κατά συνέπεια, στο κατ' αποκοπή ποσοστό στο πλαίσιο των πράξεων. Η λήψη μέτρων πρέπει να εισάγεται στη μεθοδολογία. Εάν η έκταση της ανάθεσης δραστηριοτήτων επηρεάζει σημαντικά το ποσοστό των έμμεσων δαπανών, το κατ' αποκοπή ποσοστό πρέπει είτε να μειωθεί αναλογικά με την έκταση της ανάθεσης είτε να εφαρμοστεί μόνο σε εκείνες τις δαπάνες για τις οποίες δεν έχει πραγματοποιηθεί ανάθεση. Ωστόσο, μπορεί επίσης η έκταση της ανάθεσης να μην επηρεάσει καθόλου το ποσοστό των έμμεσων δαπανών ή να το επηρεάσει ελάχιστα. Σε αυτήν την περίπτωση μπορεί η λήψη μέτρων να μην κρίνεται απαραίτητη. Εντούτοις, οι επιπτώσεις της ανάθεσης πρέπει να υποβληθούν σε ανάλυση (για παράδειγμα, βάσει παλαιότερων παρόμοιων μέτρων ή προηγούμενων έργων) και πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά τη θέσπιση της μεθοδολογίας για την εφαρμογή του κατ' αποκοπή ποσοστού.

Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία πρέπει να συμμορφώνονται με το σύνολο της ισχύουσας κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας. Το ζήτημα της ορθής εφαρμογής των κανόνων που διέπουν τις δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο του έργου δεν συνδέεται με τη χρήση ή τη μη χρήση των απλουστευμένων επιλογών κόστους. Για τον λόγο αυτό, ο έλεγχος των πράξεων όσον αφορά την εφαρμογή των απλουστευμένων επιλογών κόστους εστιάζει στα στοιχεία που παρατίθενται στην παράγραφο IV.3 του παρόντος σημειώματος χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις υποκείμενες διαδικασίες που ακολουθεί ο δικαιούχος στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων¹¹. Ωστόσο, οι οριζόντιοι θεματικοί έλεγχοι για τη συμμόρφωση με τους ισχύοντες κανόνες μπορούν επίσης να βοηθήσουν στην ανάλυση των διαδικασιών που ακολουθούνται για τις δημόσιες συμβάσεις. Όσον αφορά τη διατήρηση εγγράφων για δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο απλούστευσης του κόστους, εφαρμόζεται η εθνική νομοθεσία.

4.3 Προτεινόμενη προσέγγιση για έργα για τα οποία έχει γίνει εξωτερική ανάθεση, ακόμη και αν οι δικαιούχοι ανήκουν σε κατηγορίες που δεν καλύπτονται από την οδηγία 2004/18

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής συνιστούν την εφαρμογή της ως άνω αναπτυχθείσας προσέγγισης (το σημείο 4.1 εφαρμόζεται κατ' αναλογία· το σημείο 4.2 τηρείται σε όλες τις περιπτώσεις) για έργα για τα οποία γίνεται εξωτερική ανάθεση, ακόμη και αν οι δικαιούχοι ανήκουν σε κατηγορίες που δεν καλύπτονται από την οδηγία 2004/18, προκειμένου να γίνει σεβαστή η πρόθεση για περιορισμό των απλουστευμένων επιλογών κόστους στις επιχορηγήσεις.

Τα ακόλουθα παραδείγματα περιγράφουν την προαναφερθείσα αρχή:

---

¹¹ Στην περίπτωση του κανόνα για το κατ' αποκοπή ποσοστό των έμμεσων δαπανών, οι **άμεσες δαπάνες** που δικαιολογούνται βάσει των πραγματικών δαπανών δεν θεωρούνται ότι κάνουν χρήση των απλουστευμένων επιλογών κόστους.

Παράδειγμα 1: Επιχορήγηση ύψους 20.000.000 EUR χορηγείται σε μία δημόσια υπηρεσία απασχόλησης («δικαιούχος») για την οργάνωση, διάρκειας δύο ετών, της επανένταξης 5.000 μακροχρόνια ανέργων («η πράξη»): η εν λόγω πράξη θα υλοποιηθεί μέσω διαφόρων έργων: 7.000.000 EUR για την εξατομικευμένη στήριξη των έργων που υλοποιούνται άμεσα από τον δικαιούχο, 5.000.000 EUR για την κατάρτιση που υλοποιείται άμεσα από τον δικαιούχο και το ποσό που απομένει (8.000.000 EUR) για το τμήμα της ανάθεσης μέσω σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Εφόσον ο δικαιούχος είναι δημόσιος φορέας, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα θα πρέπει να επιλεγούν μέσω εθνικών (και όπου ισχύει, κοινοτικών) «διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων», για το μέρος για το οποίο γίνεται ανάθεση, και οι απλουστευμένες επιλογές κόστους δεν θα εφαρμόζονται σε αυτό το μέρος της επιχορήγησης. Θα εφαρμόζεται αποκλειστικά σε ποσό ύψους 12.000.000 EUR. Για τα προγράμματα κατάρτισης που ο δικαιούχος υλοποιεί με δικά του μέσα, είναι αποδεκτό να πραγματοποιηθεί εξωτερική ανάθεση για ορισμένα στοιχεία δαπανών και συμπερίληψη αυτών στις απλουστευμένες επιλογές κόστους (για παράδειγμα εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, υπηρεσίες καθαρισμού κ.λπ.).

Παράδειγμα 2: Ένας δήμος λαμβάνει επιχορήγηση ύψους 1.000.000 EUR για την κατασκευή ενός δρόμου. Για την κατασκευή αυτή ο δήμος πρέπει να αναθέσει δημόσια σύμβαση εργασίας εκτιμώμενης αξίας 700.000 EUR. Επιπλέον, ο δήμος αναλαμβάνει ορισμένο μέρος των σχετικών δαπανών ύψους 300.000 EUR (απαλλοτρίωση, δικαστικά έξοδα, επιτόκια παρακολούθησης της προόδου, περιβαλλοντικές μελέτες που πραγματοποιούνται από το προσωπικό του, εκστρατείες ενημέρωσης, έλεγχοι για την παραλαβή του δρόμου κ.λπ.). Για το ποσό των 300.000 EUR των άμεσων δαπανών και όσο αυτές οι δαπάνες είναι επιλέξιμες δυνάμει των εθνικών και κοινοτικών διατάξεων, μπορούν να εφαρμοστούν οι απλουστευμένες επιλογές κόστους (π.χ. έμμεσες δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό των άμεσων δαπανών).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι:

Έμμεσες δαπάνες που δηλώνονται με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό

Οι οδηγίες που παρέχονται στο παρόν κεφάλαιο (εκτός από το σημείο 1.6) αποτελούν προϊόν συζήτησης και συμφωνίας της τεχνικής ομάδας εργασίας του ΕΚΤ και του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου τον Ιούλιο του 2006. Οι εν λόγω οδηγίες ισχύουν επίσης και για τις πράξεις ΕΤΠΑ. Οι τροπολογίες που εισήχθησαν στους κανονισμούς ΕΚΤ και ΕΤΠΑ δεν μεταβάλλουν την εφαρμογή αυτού του κανόνα.

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις:

Η εμπειρία από προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού κατέδειξε ότι η αιτιολόγηση των έμμεσων δαπανών αποτελεί σοβαρή πηγή κινδύνου για τους δικαιούχους και, συχνά, προκαλεί δυσανάλογο διοικητικό κόστος για τις πράξεις του ΕΚΤ, ιδίως για τα μικρά έργα.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή πρότεινε την απλούστευση του διοικητικού και του χρηματοδοτικού αρχείου που αφορά τις πράξεις οι οποίες υποστηρίζονται από επιχορηγήσεις του ΕΚΤ σε σχέση με την επεξεργασία των έμμεσων δαπανών. Κατά την έγκριση του κανονισμού, το Συμβούλιο χαιρέτισε την απλούστευση και συμφώνησε για επιλογή - όχι υποχρέωση - για αυτή τη διάταξη. Η απλούστευση αυτή ωφελεί τόσο το δικαιούχο όσο και τη διοίκηση (διαχείριση και έλεγχος).

1.1. Σκοπός του παρόντος σημειώματος

Προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 11 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού ΕΚΤ [και του άρθρου 7, παράγραφος 4 του κανονισμού ΕΤΠΑ] και να αποφευχθεί η ανασφάλεια δικαίου και ο χρηματοδοτικός κίνδυνος για τους δικαιούχους, εξετάζονται κατωτέρω οι πρακτικές πτυχές της εφαρμογής αυτής της επιλογής.

Στο κείμενο που ακολουθεί, [ως πράξη του «ΕΤΠΑ» ή] ως «πράξη του ΕΚΤ» νοείται μία πράξη που επιλέγεται για χρηματοδότηση, οι δαπάνες της οποίας περιλαμβάνονται σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα που συγχρηματοδοτείται από [το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ή] το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

1.2. Γενικές αρχές που διέπουν τα εθνικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, οι κανόνες επιλεξιμότητας καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο: (Άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006):

4. Οι κανόνες για την επιλεξιμότητα των δαπανών καθορίζονται σε εθνικό επίπεδο με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στους ειδικούς κανονισμούς κάθε Ταμείου. Οι κανόνες αυτοί καλύπτουν το σύνολο της δαπάνης που δηλώνεται στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος.

Επιπλέον, «η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης» (Άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006).

Συνεπώς, στην αρχή της περιόδου προγραμματισμού οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να καθορίσουν και να τεκμηριώσουν τους κανόνες επιλεξιμότητας για τις πράξεις του ΕΚΤ [και ΕΤΠΑ], να καταστήσουν τους εν λόγω κανόνες διαθέσιμους στους δυνητικούς δικαιούχους και να σημειώσουν όλους τους σχετικούς κανόνες στις αποφάσεις επιχορηγήσεων. Ως μέρος αυτών των κανόνων θα πρέπει επίσης να καθοριστεί το πλαίσιο για την εφαρμογή [του άρθρου 7, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 ή] του άρθρου 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006.

Στην περίπτωση των επιχορηγήσεων, οι **επιλογές** που προβλέπονται στον κανονισμό περιλαμβάνουν:

- τη δήλωση των έμμεσων δαπανών βάσει των πραγματικών δαπανών (δηλαδή όχι κατ' αποκοπή, με πλήρη αιτιολόγηση της δαπάνης)·
- τη δήλωση των έμμεσων δαπανών κατ' αποκοπή (δηλαδή χωρίς αιτιολόγηση), με ποσοστό που καθορίζεται από τους εθνικούς κανόνες, αλλά είναι μικρότερο ή ίσο προς το 20% των άμεσων δαπανών. Η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να δηλώσει σαφώς ποιο ποσοστό εφαρμόζει, υπό ποιες συνθήκες το ποσοστό μπορεί να είναι το 20% των άμεσων δαπανών και υπό ποιες συνθήκες το ποσοστό είναι κατώτερο από το 20% των άμεσων δαπανών, καθώς και κατά πόσον το ποσοστό ποικίλλει ανάλογα με το είδος των πράξεων του [ΕΤΠΑ ή] του ΕΚΤ, τους δικαιούχους, το μέγεθος των φορέων ή το είδος των σχετικών επιχορηγήσεων κ.λπ.

I.3. Ορισμός των άμεσων και των έμμεσων δαπανών:

Ελλείψει ενός ευρωπαϊκού λογιστικού ορισμού των άμεσων ή έμμεσων δαπανών, οι διαχειριστικές αρχές ή οι ενδιαμέσοι φορείς τους θα πρέπει να προσδιορίσουν σαφώς τι συνιστά άμεσες και τι έμμεσες δαπάνες για κάθε είδος σχετικής πράξης του [ΕΤΠΑ ή] του ΕΚΤ.

α) Άμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που συνδέονται άμεσα με μία συγκεκριμένη δραστηριότητα του φορέα, όταν μπορεί να αποδειχθεί ο δεσμός με την εν λόγω συγκεκριμένη δραστηριότητα.

β) Από την άλλη πλευρά, έμμεσες δαπάνες είναι οι δαπάνες που δεν συνδέονται ή που δεν μπορούν να συνδεθούν άμεσα με μία συγκεκριμένη δραστηριότητα του εν λόγω φορέα. Οι δαπάνες αυτές περιλαμβάνουν τις διοικητικές δαπάνες, για τις οποίες είναι δύσκολο να καθοριστεί με ακρίβεια το ποσό που αντιστοιχεί σε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα (διοικητικές δαπάνες/δαπάνες προσωπικού, όπως: δαπάνες διαχείρισης, δαπάνες πρόσληψης, δαπάνες για το(-η) λογιστή(-ίστρια) ή τον(-ην) καθαριστή(-ίστρια) κ.λπ.: δαπάνες για τηλέφωνο, νερό ή ηλεκτρικό ρεύμα κ.ο.κ.).

Τόσο οι άμεσες δαπάνες, οι οποίες αποδεικνύονται πλήρως από τα έγγραφα τεκμηρίωσης, όσο και οι έμμεσες κατ' αποκοπή δαπάνες θεωρούνται πραγματικές δαπάνες, σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1081/2006.

I.4. Πεδίο εφαρμογής του άρθρου:

Η επιλογή της κατ' αποκοπή δήλωσης των έμμεσων δαπανών αφορά μόνο τις πράξεις των οποίων η διαχείριση γίνεται στο πλαίσιο επιχορηγήσεων, όπου οι δαπάνες που δηλώνονται αιτιολογούνται συνήθως με εξοφληθέντα τιμολόγια και με άλλα λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας. Ο κανόνας του άρθρου [7, παράγραφος 4, του κανονισμού ΕΤΠΑ ή] του άρθρου 11 παράγραφος 3 στοιχείο β) των κανονισμών ΕΚΤ σημαίνει ότι, εφόσον οι άμεσες δαπάνες προσδιοριστούν σαφώς στην απόφαση επιχορήγησης και αιτιολογηθούν δεόντως από τους δικαιούχους με την προσκόμιση εξοφληθέντων τιμολογίων, **οι δικαιούχοι μπορούν να εφαρμόσουν το συμφωνηθέν κατ' αποκοπή ποσοστό, προκειμένου να δηλώσουν και να**

αιτιολογήσουν τις έμμεσες δαπάνες που συνδέονται με τη συγκεκριμένη πράξη του ΕΚΤ [ή του ΕΤΠΑ] χωρίς περαιτέρω αιτιολόγηση.

Για την ίδια πράξη, μπορεί να επιλεγεί μόνο μία από τις δύο επιλογές: οι έμμεσες δαπάνες, είτε να δηλωθούν με βάση τις πραγματικές δαπάνες (και να αιτιολογηθούν με όλα τα δικαιολογητικά, μέχρι το ποσό που δηλώνεται¹²), είτε να δηλωθούν κατ' αποκοπή (χωρίς δικαιολογητικά/δεν χρειάζεται αιτιολόγηση), μέχρι τα ανώτατα όρια που καθορίζονται στην απόφαση επιχορήγησης.

I.5. Αιτιολόγηση των έμμεσων δαπανών που δηλώνονται κατ' αποκοπή:

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η επιλογή της κατ' αποκοπή δήλωσης των έμμεσων δαπανών πρέπει να προβλέπεται στο στάδιο του προγραμματισμού των πράξεων του [ΕΤΠΑ ή] του ΕΚΤ.

Ο στόχος είναι εν προκειμένω η απαλλαγή από την ανάγκη λεπτομερούς αιτιολόγησης των επιμέρους δαπανών (δηλαδή από την ανάγκη προσκόμισης αντιγράφων των εξοφληθέντων τιμολογίων και ειδικής κατ' αναλογία ανάλυσης για κάθε είδος δαπανών) που απαρτίζουν τις έμμεσες δαπάνες. Αυτό απλουστεύει τα πράγματα, τόσο για το δικαιούχο όσο και για τη διοικητική αρχή που διευθύνει και ελέγχει την πράξη του ΕΚΤ [ή του ΕΤΠΑ].

Εντούτοις, η απλούστευση της αιτιολόγησης των έμμεσων δαπανών συνεπάγεται την **προσεκτική επαλήθευση των δηλούμενων άμεσων δαπανών, σύμφωνα με την απόφαση επιχορήγησης**. Η εν λόγω επαλήθευση των άμεσων δαπανών επιτρέπει την αιτιολόγηση του ποσού των δηλούμενων έμμεσων δαπανών και αποτελεί μέρος των διαχειριστικών επαληθεύσεων [άρθρο 60 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006] και των λογιστικών ελέγχων [άρθρο 62 στοιχείο β) του κανονισμού 1083/2006] σχετικά με τις πράξεις.

Επισημαίνεται, πάντως, ότι η απλούστευση αυτή δεν θα πρέπει να οδηγεί σε τεχνητή διόγκωση των άμεσων δαπανών ούτε στην αύξηση των έμμεσων δαπανών που δηλώνονται για τις πράξεις του ΕΚΤ [ή του ΕΤΠΑ].

Τέλος, είναι επίσης σαφές ότι

- δεδομένου ότι οι άμεσες δαπάνες που πράγματι πραγματοποιήθηκαν αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό των έμμεσων δαπανών, οιαδήποτε μείωση των εν λόγω άμεσων δαπανών (δηλ. σε σχέση με τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό ή κατόπιν δημοσιονομικής διόρθωσης) θα έχει αντίκτυπο στο κατ' αποκοπή ποσό των έμμεσων δαπανών, που μπορεί να επικυρωθεί από τη διαχειριστική αρχή·
- όταν επιλέγεται η επιλογή της κατ' αποκοπή δήλωσης, οποιοδήποτε (μη αναμενόμενο) εισόδημα δημιουργείται από την πράξη του ΕΚΤ [ή του ΕΤΠΑ] πρέπει να αφαιρείται από τις συνολικές δαπάνες που δηλώνονται για την εν λόγω πράξη του ΕΚΤ [ή του ΕΤΠΑ] (δεδομένου του υπολογισμού των έμμεσων δαπανών κατ' αποκοπή).

I.6. Ελεγκτική προσέγγιση

---

¹² Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σε ορισμένα κράτη μέλη -την περίοδο 2000-2006, καθορίστηκε ανώτατο όριο για τις έμμεσες δαπάνες που αιτιολογούνται με βάση τις πραγματικές δαπάνες σε σχέση με άλλες σαφώς καθορισμένες κατηγορίες δαπανών.

Στην περίπτωση του κατ' αποκοπή ποσοστού για τις έμμεσες δαπάνες, τα κράτη μέλη μπορεί να επιθυμούν να υποβάλουν στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση (ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ίσων Ευκαιριών ή ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής) την περιγραφή του συστήματος και της μεθόδου υπολογισμού για μία εκ των προτέρων συμφωνία. Οι Γενικές Διευθύνσεις εξετάζουν τα συστήματα που υποβάλλονται σε σχέση με τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στο Κεφάλαιο IV, σημείο 2. Εφόσον η αρμόδια ΓΔ παραμείνει ικανοποιημένη όσον αφορά τα εν λόγω στοιχεία, ο Γενικός Διευθυντής ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια εθνική αρχή για να επιβεβαιώσει ότι το σύστημα είναι αποδεκτό. Οποιοσδήποτε μεταγενέστερος έλεγχος που πραγματοποιείται από την Επιτροπή μπορεί να επαληθεύσει (1) τη βάση για τον καθορισμό του υπολογισμού του κατ' αποκοπή ποσοστού (επαλήθευση των ανεπεξέργαστων δεδομένων και των μεθοδολογικών στοιχείων για τα οποία η Επιτροπή δεν προέβη σε πρότερο έλεγχο), (2) ότι το συμφωνηθέν σύστημα έχει ορθώς εφαρμοστεί στις πράξεις και (3) τις άμεσες δαπάνες του έργου –ή τη μέθοδο υπολογισμού τους– στις οποίες εφαρμόζεται το κατ' αποκοπή ποσοστό. Οι εθνικές αρχές και η Επιτροπή δεν ελέγχουν τα οικονομικά έγγραφα τεκμηρίωσης για τις έμμεσες δαπάνες.

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έχει υποβληθεί ούτε εγκριθεί εκ των προτέρων από την Επιτροπή η περιγραφή του συστήματος, η Επιτροπή πραγματοποιεί ελέγχους, σύμφωνα με τη γενική προσέγγιση που περιγράφηκε ανωτέρω στο τμήμα IV.3, οι οποίοι καλύπτουν τόσο τη μέθοδο υπολογισμού –προκειμένου να διασφαλισθεί ότι οι προϋποθέσεις που «ορίζονται εκ των προτέρων βάσει έντιμου, αμερόληπτου και επαληθεύσιμου υπολογισμού» τηρούνται– όσο και την ορθή εφαρμογή του κατ' αποκοπή ποσοστού, τον έλεγχο δηλαδή των άμεσων δαπανών της πράξης στην οποία εφαρμόζεται το κατ' αποκοπή ποσοστό. Οι επαληθεύσεις της μεθόδου υπολογισμού διεξάγονται σε επίπεδο διαχειριστικής αρχής ή ενδιάμεσων φορέων, ενώ ο έλεγχος της εφαρμογής του κατ' αποκοπή ποσοστού σε επίπεδο δικαιούχου.

Αναμένεται ότι τα εθνικά συστήματα θα διατυπώσουν έναν σαφή και όχι διφορούμενο ορισμό των άμεσων ή/και των έμμεσων δαπανών ή θα παράσχουν έναν προκαθορισμένο κατάλογο με το σύνολο των επιλέξιμων άμεσων δαπανών στις οποίες θα τεθεί η βάση του κατ' αποκοπή ποσοστού. Κατά τη διάρκεια των αποστολών ελέγχου σε δικαιούχους, οι ελεγκτές επαληθεύουν την ορθή κατάταξη των δαπανών και την απουσία διπλής δήλωσης τόσο των άμεσων όσο και των έμμεσων δαπανών. Μόνο στοιχεία δαπανών που δηλώνονται ως άμεσες δαπάνες υπόκεινται σε έλεγχο των οικονομικών εγγράφων τεκμηρίωσης, καθώς ο δικαιούχος δεν υποχρεούται να αναφέρει ή να αποδείξει έμμεσες δαπάνες για τις οποίες έλαβε αποζημίωση βάσει του κατ' αποκοπή ποσοστού.

Οι εθνικές αρχές δεν θα πρέπει να επιτρέψουν πρακτικές όπως η προκαταρκτική επίσπευση μεγάλου μέρους των «έμμεσων δαπανών» προκειμένου να αποφύγουν, για παράδειγμα, απώλειες τύπου $v+2/v+3$, χωρίς να έχουν προκύψει υποκείμενες άμεσες δαπάνες.

Πορίσματα που μπορεί να θεωρηθούν παρατυπίες είναι για παράδειγμα:

- Εάν τα αποτελέσματα της μεθόδου υπολογισμού δεν έχουν γίνει σεβαστά κατά τον καθορισμό των ποσοστών·
- Εάν ο δικαιούχος δεν έχει παρατηρήσει τα καθορισμένα ποσοστά ή έχει δηλώσει μη επιλέξιμες άμεσες δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες των επιλέξιμων άμεσων δαπανών που έχει καθορίσει η διαχειριστική αρχή·
- Σε περίπτωση διπλής δήλωσης του ίδιου στοιχείου δαπάνης: ως «άμεση» δαπάνη (η οποία υπολογίζεται βάσει της αρχής του πραγματικού κόστους) και ως «έμμεση» (η οποία περιλαμβάνεται στο κατ' αποκοπή ποσοστό)·
- Όταν οι άμεσες δαπάνες υφίστανται μείωση χωρίς αναλογική μείωση του ποσού του κατ' αποκοπή ποσοστού των έμμεσων δαπανών.

Σε περίπτωση που οι ελεγκτές διαπιστώσουν κάποια παρατυπία στις άμεσες δαπάνες ενός έργου, η κατ' αναλογία μείωση πρέπει επίσης να εφαρμοστεί στις έμμεσες δαπάνες, καθώς διαφορετικά αυτές θα ξεπεράσουν το ποσοστό που καθορίζεται όσον αφορά τις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό οι οποίες υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους

ΙΙ.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΙΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΛΙΜΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Στην περίπτωση των δαπανών με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό οι οποίες υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, η πράξη λαμβάνει δημόσιες επιχορηγήσεις βάσει ποσοτικοποιημένων δραστηριοτήτων, πραγματικής παραγωγής ή αποτελεσμάτων επί των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους που θεσπίζουν τα κράτη μέλη. Μπορεί να γίνει χρήση της επιλογής για οποιοδήποτε είδος επιχορήγησης, έργου ή μέρους ενός έργου, όταν καθίσταται εφικτός ο καθορισμός των ποσοτήτων που συνδέονται με μία δραστηριότητα και με την τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους. Οι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους τυπικά εφαρμόζονται σε ποσότητες που εντοπίζονται εύκολα, όπως για παράδειγμα ώρες και ημέρες κατάρτισης, πιστοποιητικά που έχουν αποκτηθεί, ολοκλήρωση μαθημάτων κατάρτισης, ώρες εργασίας συμβούλου, διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία ή γεύματα.

Η τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους μπορεί να βασίζεται στη διαδικασία, η οποία έχει ως στόχο, μέσω της βέλτιστης προσέγγισης, την κάλυψη των πραγματικών δαπανών για την ολοκλήρωση της πράξης.

Παράδειγμα 3: Για προηγμένη κατάρτιση στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών (ΤΠ) 1.000 ωρών που προβλέπεται για 20 καταρτιζόμενους, το ποσό της δημόσιας επιχορήγησης μπορεί να υπολογιστεί βάσει του ωριαίου κόστους κατάρτισης επί του αριθμού των ωρών κατάρτισης των καταρτιζομένων. Το ωριαίο κόστος έχει καθοριστεί εκ των προτέρων από τη διαχειριστική αρχή και ορίζεται στην απόφαση επιχορήγησης. Για παράδειγμα, εάν θεωρηθεί ότι η διαχειριστική αρχή ορίζει το κόστος κατάρτισης σε 7 EUR ανά ώρα κατάρτισης ανά καταρτιζόμενο, η ανώτατη επιχορήγηση που χορηγείται στο έργο ανέρχεται σε 1.000 ώρες x 20 καταρτιζόμενοι x 7 EUR ανά ώρα και ανά καταρτιζόμενο = 140.000 EUR.

Κατά την ολοκλήρωση της πράξης, η τελική επιχορήγηση καταβάλλεται βάσει του πραγματικού αριθμού ωρών για κάθε καταρτιζόμενο (μπορεί να περιλαμβάνονται ορισμένες δικαιολογημένες απουσίες, για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. βασικό σημείο γ στο σημείο 3 του παρόντος κεφαλαίου), σύμφωνα με την πραγματική συμμετοχή των καταρτιζομένων και των μαθημάτων που πραγματοποιήθηκαν. Εάν εντέλει στο πρόγραμμα κατάρτισης συμμετείχαν μόνο 18 άτομα, οι 6 από αυτούς με 900 ώρες συμμετοχής, οι 5 με 950 ώρες, άλλοι 5 με 980 ώρες και οι 2 εναπομείναντες με 1.000 ώρες συμμετοχής, ο αριθμός των συνολικών ωρών επί των καταρτιζομένων αντιστοιχεί σε: $900 \times 6 + 950 \times 5 + 980 \times 5 + 1.000 \times 2 = 17.050$ σύνολο ωρών κατάρτισης x τον αριθμό των καταρτιζομένων. Η επιχορήγηση που καταβάλλεται ανέρχεται σε: 17.050 ώρες κατάρτισης x 7 EUR = 119.350 EUR.

Το πρόγραμμα πληρωμής μπορεί επίσης να προβλέπει ενδιάμεσες πληρωμές βάσει των ωρών που δηλώθηκαν ως πραγματοποιηθείσες. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση η επιχορήγηση καταβάλλεται βάσει της φυσικής προόδου της πράξης, δίχως αιτιολόγηση των υποκείμενων πραγματικών δαπανών.

Παράδειγμα 3α: Ο δικαιούχος, ένα περιφερειακό επιμελητήριο, οργανώνει συμβουλευτικές υπηρεσίες για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) της περιοχής. Η υπηρεσία αυτή παρέχεται από τους συμβούλους του περιφερειακού επιμελητηρίου. Βάσει προηγούμενων αναλυτικών λογαριασμών του «συμβουλευτικού» τμήματος του επιμελητηρίου, μία ημέρα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών εκτιμάται σε 350 EUR ημερησίως. Η χρηματοδότηση υπολογίζεται βάσει της ακόλουθης μεθόδου: αριθμός ημερών x 350 EUR.

Παράδειγμα 3β: Σχέδια καινοτομίας των ΜΜΕ

Ορισμένα είδη έργων που αφορούν κυρίως τις ΜΜΕ στον τομέα της Ε&Α και της καινοτομίας συχνά περιλαμβάνουν ως βασικό στοιχείο δαπάνες για το προσωπικό. Η εφαρμογή των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους ως επιλογή αποτελεί μία ευπρόσδεκτη απλούστευση για αυτές τις ΜΜΕ. Σε αυτήν την περίπτωση, το μοναδιαίο κόστος για τις δραστηριότητες εκφράζεται ως ωριαίο ποσοστό το οποίο εφαρμόζεται για τις ώρες αποτελεσματικής εργασίας του προσωπικού. Καθορίζεται εκ των προτέρων στην απόφαση επιχορήγησης η οποία προβλέπει το μέγιστο ποσό οικονομικής ενίσχυσης ως τον μέγιστο αριθμό επιτρεπόμενων ωρών εργασίας επί του μοναδιαίου κόστους (οι δαπάνες που υπολογίζονται για το προσωπικό που συμμετέχει).

Με στόχο να καλυφθούν οι πραγματικές δαπάνες μέσω της καλύτερης βέλτιστης προσέγγισης και να ληφθεί υπόψη ο διαχωρισμός των περιφερειών και των παραρτημάτων, το κόστος για μία καθορισμένη μονάδα ορίζεται ως ωριαίο ποσοστό σύμφωνα με την ακόλουθη μέθοδο:

Ωριαίο ποσοστό = ακαθάριστες ετήσιες αποδοχές (συμπεριλαμβανομένων των νόμιμων χρεώσεων) οι οποίες διαιρούνται με τον μέσο όρο των νόμιμων ωρών απασχόλησης (λαμβάνοντας υπόψη την ετήσια άδεια). Για παράδειγμα: Ωριαίο ποσοστό=60.000 EUR / (1.980 ώρες-190 ώρες ετήσιας άδειας)=60.000 / 1.790=33,52 EUR ανά ώρα.

Η χρηματοδοτική ενίσχυση της πράξης υπολογίζεται ως το ωριαίο ποσοστό επί του πραγματικού και επαληθευμένου αριθμού ωρών εργασίας. Αυτό απαιτεί από τις ΜΜΕ να διατηρούν όλα τα έγγραφα τεκμηρίωσης για τις ώρες εργασίας του προσωπικού που συμμετέχει στο έργο. Κατ'αρχήν, η μείωση στις επαληθευμένες ώρες εργασίας συνεπάγεται και μείωση του τελικού ποσού που καταβάλλεται.

Η τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους μπορεί να βασίζεται στη διαδικασία, όπως στα ανωτέρω παραδείγματα ή στο αποτέλεσμα, όπως περιγράφεται στο ακόλουθο παράδειγμα:

Παράδειγμα 4: ένα πρόγραμμα βοήθειας για την αναζήτηση εργασίας διάρκειας 6 μηνών (εφεξής «η πράξη») μπορεί να λάβει χρηματοδότηση βάσει μίας τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους (για παράδειγμα 2.000 EUR ανά άτομο) για κάθε έναν από τους 20 συμμετέχοντες στην πράξη που προσλαμβάνεται και διατηρεί τη θέση εργασίας του για μία προκαθορισμένη περίοδο, για παράδειγμα, έξι μηνών. Ο υπολογισμός της μέγιστης επιχορήγησης που χορηγείται στην πράξη: 20 άτομα x 2.000 EUR ανά τοποθέτηση σε θέση εργασίας = 40.000 EUR.

Η τελική δημόσια επιχορήγηση καταβάλλεται βάσει του πραγματικού αποτελέσματος της πράξης: εάν μόνο 17 άτομα τοποθετήθηκαν στην αγορά εργασίας και διατήρησαν τη θέση εργασίας τους για την προαπαιτούμενη χρονική περίοδο, το τελικό ποσό επιχορήγησης που καταβάλλεται στον δικαιούχο ανέρχεται σε $17 \times 2.000 \text{ EUR} = 34.000 \text{ EUR}$.

Η διαχειριστική αρχή μπορεί επίσης να προβλέπει διαφορετικές κλίμακες μοναδιαίου κόστους που να εφαρμόζονται σε διαφορετικές δραστηριότητες (για παράδειγμα, ένα μοναδιαίο κόστος για μία ώρα «θεωρητικής κατάρτισης» ανά άτομο, διαφορετικό μοναδιαίο κόστος για μία ώρα «πρακτικής κατάρτισης» ανά καταρτιζόμενο και διαφορετικό μοναδιαίο κόστος για μία ώρα «παρακολούθησης ανά άτομο»).

II.2. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Επιπλέον των προκαταβολών στους δικαιούχους, το πρόγραμμα πληρωμής των πράξεων μπορεί να προβλέπει ενδιάμεσες πληρωμές ή μόνο τελική πληρωμή, βάσει της πραγματικής προόδου της πράξης (υλοποιημένες ώρες που έχουν δηλωθεί και επαληθευτεί x αριθμός καταρτιζόμενων, όπως στο παράδειγμα 3). Σε κάθε περίπτωση, το τελικό ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται βάσει της φυσικής ολοκλήρωσης της πράξης, καταλλήλως πιστοποιημένης από τον δικαιούχο και επαληθευμένης από τη διαχειριστική αρχή/ενδιάμεσο φορέα, δίχως την απαίτηση αιτιολόγησης των υποκείμενων πραγματικών δαπανών από τον δικαιούχο. Μία από τις βασικές διαφορές των πράξεων που βασίζονται στο «πραγματικό κόστος» είναι ότι δεν γίνεται καμία αναφορά σε συγκεκριμένα οικονομικά έγγραφα τεκμηρίωσης για δαπάνες που υπολογίζονται βάσει της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους. **Στην πραγματικότητα, η εφαρμογή της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους προσφέρει κατ' αρχήν μία προσέγγιση των πραγματικών δαπανών της πράξης.** Σε αντίθεση με τη μέθοδο του «κατ' αποκοπή ποσού», η μέθοδος της «τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους» δεν βασίζεται σε μία εκ των προτέρων καθορισμένη συνολική χορήγηση για ένα δεδομένο αποτέλεσμα της πράξης, αλλά το ποσό που τελικά καταβάλλεται στον δικαιούχο εξαρτάται από το αποτέλεσμα της ποσότητας που επετεύχθη.

Επομένως, κατά τη χρήση των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

1) Η βάση για τον υπολογισμό της κλίμακας μοναδιαίου κόστους που χρησιμοποιείται στην πράξη πρέπει να είναι έντιμη, αμερόληπτη και επαληθεύσιμη. Η κατάρτιση της «τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους» (για παράδειγμα 7 EUR ανά ώρα κατάρτισης ανά καταρτιζόμενο ή χορήγηση 2.000 EUR όπως στα παραδείγματα 3 και 4) πρέπει να αιτιολογείται.

2) Δεδομένου ότι οι πληρωμές υπολογίζονται βάσει των ποσοτήτων, οι δηλωθείσες ποσότητες πρέπει να πιστοποιούνται από τον δικαιούχο, να αιτιολογούνται και να αρχειοθετούνται για μελλοντικές επαληθεύσεις και ελέγχους. Κατά τις επαληθεύσεις που πραγματοποιούν ενδιάμεσοι φορείς, διαχειριστικές αρχές ή ελεγκτές απαιτούνται έγγραφα τεκμηρίωσης που να αιτιολογούν τις ποσότητες που δήλωσε ο δικαιούχος – δηλαδή, ο δικαιούχος πρέπει να **αποδείξει ότι οι δραστηριότητες ή τα αποτελέσματα που αναφέρονται πραγματοποιήθηκαν και στην πράξη.** Ειδικότερα, αυτό σημαίνει ότι το πεδίο εστίασης των επαληθεύσεων δυνάμει του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 μετακινείται, ιδίως όσον αφορά τις μη υλικές πράξεις, από την επικράτηση των δημοσιονομικών επαληθεύσεων (αιτιολόγηση των πραγματικών δαπανών, αλλά και παροχή συναφών στοιχείων που αποδεικνύουν ότι η πράξη πραγματοποιήθηκε) στις τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων, **αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στους επιτόπιους ελέγχους.**

Δυνάμει αυτών των προϋποθέσεων, **ο υπολογισμός και η επιστροφή των δαπανών της επιχορήγησης βάσει της εφαρμογής μίας τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους**

θεωρείται αποδεδειγμένη δαπάνη, όπως και στην περίπτωση των πραγματικών δαπανών που τεκμηριώνονται από τιμολόγια.

II.3. ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Εάν η διαχειριστική αρχή αποφασίσει να χρησιμοποιήσει τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στα ακόλουθα σημεία:

α) για τους σκοπούς του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο (ii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 και του άρθρου 11, παράγραφος 3, σημείο β), στοιχείο (ii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006, οι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους εφαρμόζονται αποκλειστικά στις επιχορηγήσεις

β) ο υπολογισμός των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους πρέπει να καθορίζεται εκ των προτέρων σε έντιμη, αμερόληπτη και επαληθεύσιμη βάση (βλέπε Κεφάλαιο IV, σημείο 2).

γ) να υπάρχει συσχέτιση μεταξύ των παραχθέντων ποσοτήτων και των πληρωμών

Καταρχήν, όταν μειώνονται οι δηλωθείσες ποσότητες (συγκριτικά με τη μέγιστη προβλεπόμενη ποσότητα), πρέπει να μειώνεται και η τελική πληρωμή, «ανεξάρτητα» από το υποκείμενο πραγματικό κόστος της πράξης.

Ωστόσο, το σύστημα διαχείρισης πρέπει επίσης να είναι σε θέση να διαφοροποιεί περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ποσοτικοί στόχοι (είτε βασίζονται στις δραστηριότητες, είτε στα αποτελέσματα) δεν επιτυγχάνονται λόγω εξωτερικών παραγόντων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου του δικαιούχου, και όχι τόσο εξαιτίας του δικαιούχου. Για παράδειγμα, εάν η πληρωμή καταβάλλεται βάσει του σχήματος «αριθμός ωρών x αριθμός καταρτιζόμενων», η πληρωμή δεν πρέπει να υποστεί μείωση λόγω της δικαιολογημένης απουσίας των συμμετεχόντων, όπως, για παράδειγμα, λόγω άδειας ασθενείας. Επιπλέον, η απόφαση επιχορήγησης πρέπει να διασαφηνίζει τον μέγιστο αριθμό επιτρεπόμενων απουσιών, τον ελάχιστο αριθμό ωρών κατάρτισης που πρέπει να αιτιολογηθούν για κάθε καταρτιζόμενο, ώστε να παραμείνει επιλέξιμος για την πράξη, το είδος του προγράμματος κατάρτισης (υποχρεωτική συμμετοχή από την έναρξη της κατάρτισης, αντικατάσταση των καταρτιζόμενων που αποχωρούν από το πρόγραμμα κατάρτισης κ.λπ.). Τέτοιες «εξαιρέσεις» πρέπει φυσικά να προσδιορίζονται με σαφήνεια εκ των προτέρων στην απόφαση επιχορήγησης ή σε μία πράξη ισοδύναμης νομικής ισχύος και να ορίζονται για όλες τις παρόμοιες πράξεις.

δ) Αιτιολόγηση των δηλωθεισών ποσοτήτων

Πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η αιτιολόγηση ορισμένων ειδών τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους μπορεί να καθίσταται δυσκολότερη συγκριτικά με άλλα είδη. Επομένως, η επιλογή όσον αφορά τη χρήση του κατάλληλου μοναδιαίου κόστους έχει σημαντικό αντίκτυπο για την απλούστευση και τον διοικητικό φόρτο εργασίας, και ενέχει τον κίνδυνο σφαλμάτων για τη διαχειριστική αρχή και τους δικαιούχους.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρηματοδότηση στα παραδείγματα 3 και 3α βασίζεται στη διαδικασία, παραμένει αναγκαία η με ακρίβεια κατάρτιση χρονοδιαγραμμάτων στα οποία θα αναφέρονται με ακρίβεια οι δραστηριότητες της κατάρτισης και θα πιστοποιείται η φυσική παρουσία των καταρτιζόμενων/εκπαιδευτών.

Από την άλλη πλευρά, εάν οι τιμές μονάδας ορίζονται για τον υπολογισμό της επιχορήγησης του αριθμού των ατόμων που προσλαμβάνονται και διατηρούν τη θέση εργασίας τους για το

συμφωνηθέν χρονικό διάστημα, όπως στο παράδειγμα 4, τα μόνα στοιχεία τεκμηρίωσης που απαιτούνται συνίστανται στην αιτιολόγηση της επιλεξιμότητας του ατόμου έναντι προκαθορισμένων κριτηρίων επιλεξιμότητας, σε βεβαιώσεις για την αρχική απασχόληση του ατόμου που τοποθετήθηκε στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση του/της κατά τη διάρκεια τουλάχιστον 6 μηνών. Τα εν λόγω είδη κλιμάκων είναι σαφώς προσανατολισμένα στο «αποτέλεσμα» και πιο εύκολο να αιτιολογηθούν, καλύπτουν όμως μία μόνο πτυχή της πράξης.

ε) Επιλογή των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους

Ως γενική αρχή, η επιλογή της/των τυποποιημένης/-ων κλίμακας/-ων μοναδιαίου κόστους πρέπει να αντικατοπτρίζει την/τις δραστηριότητα/-ες του είδους των χρηματοδοτούμενων πράξεων. Παραδείγματος χάριν, ακόμη και αν μία τυποποιημένη κλίμακα όπως «άτομα στην απασχόληση έπειτα από 3 μήνες» είναι πολιτικά σημαντική και αποτελεί αναμενόμενο αποτέλεσμα για πολλές πράξεις, δεν ενδείκνυται να καταβληθεί πληρωμή για όλες τις πράξεις σύμφωνα με το εν λόγω κριτήριο, εφόσον η χρηματοδοτούμενη δραστηριότητα (η κατάρτιση για παράδειγμα) δεν συνδέεται άμεσα με την τοποθέτηση σε θέση εργασίας, που μπορεί να επηρεάζεται από πλήθος εξωτερικών γεγονότων (για παράδειγμα τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση).

Ένα σύστημα τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους το οποίο αμιγώς «βασίζεται στο αποτέλεσμα» μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα ριψοκίνδυνο. Εάν μέρος του αποτελέσματος δεν εξαρτάται από την πραγματική παραγωγή και την ποιότητα της πράξης, υπάρχει κίνδυνος οι πράξεις και οι δικαιούχοι να λάβουν χαμηλότερη πληρωμή. Αυτό σχετίζεται ιδίως με την περίπτωση των πράξεων που εφαρμόζονται στις ομάδες «οι οποίες αντιμετωπίζουν δυσκολίες»: τα αναμενόμενα αποτελέσματα και η έκβαση κυμαίνονται συνήθως σε χαμηλά επίπεδα· οποιοδήποτε σύστημα επιχορήγησης το οποίο βασίζεται σε αυτά τα αποτελέσματα και αυτήν την έκβαση θα μπορούσε να οδηγήσει τον δικαιούχο να αναγκαστεί να επιλέξει μεταξύ των ακόλουθων επιλογών: α) να αρνηθεί να υλοποιήσει την πράξη βάσει ενός τέτοιου συστήματος επιχορήγησης, β) να υλοποιήσει την πράξη, ενώ γνωρίζει εκ των προτέρων ότι θα απωλέσει χρηματικούς πόρους, εκτός εάν καταφέρει να βρει πρόσθετες χρηματοδοτικές πηγές (κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης) ή γ) να επιλέξει την «αφρόκρεμα» από τους συμμετέχοντες (να επιλέξει δηλαδή τους πιο ικανούς για την επίτευξη των καθορισμένων αποτελεσμάτων) ή να μειώσει τις απαιτήσεις για να επιτευχθούν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Υπάρχει η δυνατότητα συνδυασμού διαφορετικών κλιμάκων μοναδιαίου κόστους στο πλαίσιο της ίδιας πράξης (για παράδειγμα συνδυασμός τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους που βασίζονται στην πραγματική παραγωγή και την έκβαση), εφόσον οι διαφορετικές κλίμακες μοναδιαίου κόστους καλύπτουν διαφορετικές δαπάνες.

Τέλος, η επιλογή τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους μπορεί να επιτρέψει στον δικαιούχο να καλύψει τα πάγια έξοδά του, σε σύγκριση με τα μεταβλητά έξοδα που συνδέονται με την αποτελεσματική συμμετοχή των καταρτιζόμενων ή των ατόμων. Στο παράδειγμα 3 ανωτέρω, ο δικαιούχος πρέπει να επωμισθεί τα πάγια έξοδα για τις εγκαταστάσεις κατάρτισης, τους εκπαιδευτές κ.λπ., ανεξαρτήτως από τον ημερήσιο και τελικό αριθμό καταρτιζόμενων που παρευρίσκονται στην εκπαιδευτική αίθουσα. Η πληρωμή του τελικού υπολοίπου για την πράξη στην οποία συμμετέχουν 2 λιγότεροι καταρτιζόμενοι από τους προβλεπόμενους στην απόφαση επιχορήγησης, ενώ πραγματοποιούνται περίπου 3.000 λιγότερες ώρες από τις προβλεπόμενες, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα η εξόφληση της τελικής επιχορήγησης να είναι μικρότερη από τις υποκείμενες πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο.

Εν κατακλείδι, η επιλογή της/των κατάλληλης/-ων τυποποιημένης/-ων κλίμακας/-ων μοναδιαίου κόστους από τις διαχειριστικές αρχές θεωρείται ύψιστης σημασίας και θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα πιθανά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Η ιδανική τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους μπορεί να περιλαμβάνει τις ακόλουθες ιδιότητες: σαφή και άμεση σύνδεση

με την πράξη, ποσότητες που αιτιολογούνται εύκολα, διασφάλιση της οικονομικής ισορροπίας της πράξης και του δικαιούχου, μείωση του κινδύνου επιλογής της «αφρόκρεμας» από τους συμμετέχοντες και σαφή διάκριση μεταξύ επιχορηγήσεων και δημοσίων συμβάσεων. Στην περίπτωση της/των τυποποιημένης/-ων κλίμακας/-ων μοναδιαίου κόστους το πεδίο εστίασης των επαληθεύσεων δυνάμει του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 μετακινείται, ιδίως για τις μη υλικές πράξεις, από την επικράτηση των οικονομικών πτυχών στις τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων, **αποδίδοντας ιδιαίτερη σημασία στους επιτόπιους ελέγχους.**

II.4 ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η Επιτροπή δεν προβαίνει στον έλεγχο οικονομικών εγγράφων τεκμηρίωσης για δαπάνες που καλύπτονται από τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους. Οι έλεγχοι καλύπτουν τη μέθοδο υπολογισμού για τον καθορισμό των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και την ορθή εφαρμογή της μεθόδου στα επιμέρους έργα. Η επαλήθευση της μεθόδου υπολογισμού διεξάγεται σε επίπεδο διαχειριστικής αρχής/ενδιάμεσου φορέα, ενώ ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής του ποσοστού πραγματοποιείται σε επίπεδο δικαιούχου.

Οι έλεγχοι επικεντρώνονται κυρίως στο εάν έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις που θεσπίζονται αναφορικά με την πραγματική παραγωγή για την επιστροφή των δαπανών. Αυτό μπορεί να συνίσταται σε ώρες κατάρτισης (καταβάλλεται προκαθορισμένο ποσό ανά ώρα κατάρτισης που εκτελείται, οπότε ο ελεγκτής θα πρέπει να επαληθεύσει τον αριθμό των ωρών κατάρτισης που πραγματοποιήθηκαν), σε ώρες εργασίας (καταβάλλεται σταθερό ποσό ανά ώρα εργασίας, παραδείγματος χάριν, σε ερευνητικά προγράμματα, οπότε ο ελεγκτής θα πρέπει να επαληθεύσει τον αριθμό των ωρών εργασίας), σε επιδόματα διαμονής (καταβάλλεται σταθερό ποσό για κάθε ημέρα, οπότε ο ελεγκτής θα πρέπει να επαληθεύσει τις πραγματικές ημέρες ταξιδιού) ή σε άλλες μονάδες που ορίζονται σύμφωνα με το είδος των έργων.

Σε κάθε περίπτωση, ο ελεγκτής επαληθεύει εάν το δηλωθέν ποσό αντιστοιχεί στο τυποποιημένο ποσοστό ανά μονάδα προϊόντος ή υπηρεσίας πολλαπλασιασμένο επί των πραγματικών μονάδων που παραδόθηκαν. Σε περίπτωση που στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων ή στην απόφαση επιχορήγησης θεσπίζονται και άλλες προϋποθέσεις, οι ελεγκτές επαληθεύουν επίσης εάν πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις.

Τα ποσοστά για ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες σύμφωνα με τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους μπορεί να περιλαμβάνουν έναν συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες (γενικά έξοδα).

Πορίσματα που μπορεί να θεωρηθούν παρατυπίες είναι για παράδειγμα:

- Απαξίωση των αποτελεσμάτων που επετεύχθησαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου υπολογισμού που ορίζεται για την επιστροφή των δαπανών. Για παράδειγμα, εάν η χρέωση του κανονικού ποσοστού ανέρχεται σε 10 EUR ανά ώρα κατάρτισης, η δημοσιονομική διόρθωση εφαρμόζεται στο σημείο που δηλώνεται υψηλότερο ποσό ανά ώρα.
- Έλλειψη εγγράφων τεκμηρίωσης για την αιτιολόγηση της πραγματικής παραγωγής ή της παραγωγής που αιτιολογείται εν μέρει, για την οποία όμως πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου πληρωμή. Για παράδειγμα, εάν χρεώνονται 100.000 ώρες (x αριθμός καταρτιζόμενων), αλλά αιτιολογούνται μόνο 85.700 ώρες με έγγραφα τεκμηρίωσης, η δημοσιονομική διόρθωση εφαρμόζεται στη διαφορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Κατ' αποκοπή ποσά

ΙΙΙ.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΑ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΠΟΣΑ

Για μικρές πράξεις και μικρούς φορείς τα κατ' αποκοπή ποσά μπορεί να αποτελούν σημαντική απλούστευση, καθώς οι δημοσιονομικοί κανονισμοί των διαρθρωτικών ταμείων είναι αρκετά αυστηροί. Το σύστημα επιστροφής των πραγματικών δαπανών συχνά απαιτεί από μικρούς, τοπικούς δικαιούχους να «αγοράζουν» εξειδικευμένη εμπειρογνομosύνη σε αυτόν τον τομέα. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω δικαιούχοι εμφανίζονται εξαιρετικά απρόθυμοι να καταθέσουν αίτηση για στήριξη από τα διαρθρωτικά ταμεία, ακόμη και αν οι πράξεις τους συνάδουν απόλυτα με τις στρατηγικές προτεραιότητες της ΕΕ.

Στην περίπτωση των κατ' αποκοπή ποσών, το σύνολο ή μέρος των επιλέξιμων δαπανών μίας πράξης επιστρέφεται βάσει προκαθορισμένου κατ' αποκοπή ποσού (η κατάρτιση του κατ' αποκοπή ποσού πρέπει να αιτιολογείται), σύμφωνα με προκαθορισμένους όρους στη συμφωνία για τις δραστηριότητες ή/και τα αποτελέσματα. Η επιχορήγηση καταβάλλεται, εάν πληρούνται οι προκαθορισμένοι όροι στη συμφωνία για τις δραστηριότητες ή/και την πραγματική παραγωγή.

Η δυνατότητα του κατ' αποκοπή ποσού αποτελεί εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, η οποία αποσκοπεί στην ελάφρυνση του διοικητικού φόρτου εργασίας για μικρές πράξεις και στην ενίσχυση της πρόσβασης των ΜΚΟ (όχι όμως αποκλειστικά των ΜΚΟ) στα διαρθρωτικά ταμεία.

Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο τα κατ' αποκοπή ποσά που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7, παράγραφος 4, σημείο (iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 και του άρθρου 11, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο (iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 περιορίζονται σε ποσά μικρότερα των 50.000 EUR. Το εν λόγω ποσό αντιστοιχεί στη δημόσια συνεισφορά για τη δραστηριότητα που υποστηρίζεται μέσω του κατ' αποκοπή ποσού (εξαιρείται τυχόν συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα). Ακόμη και αν ο συνδυασμός αρκετών κατ' αποκοπή ποσών καθίσταται δυνατός για την κάλυψη διαφορετικών κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών ή διαφορετικών έργων στο πλαίσιο της ίδιας πράξης (βλέπε Κεφάλαιο IV σημείο 5), το σύνολο των κατ' αποκοπή ποσών δεν πρέπει να ξεπερνά τις 50.000 EUR για μία δεδομένη πράξη.

Παράδειγμα 5: Μία ΜΚΟ η οποία διευθύνει έναν βρεφονηπιακό σταθμό (crèche) αιτείται στήριξης για την έναρξη μίας νέας δραστηριότητας. Αιτείται κατ' αποκοπή ποσό, υποβάλλοντας λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού για την έναρξη της δραστηριότητας και αναλαμβάνει τη διεύθυνσή της για χρονική περίοδο ενός έτους. Η δραστηριότητα θα συνεχιστεί ανεξάρτητα μετά την παρέλευση του αρχικού έτους. Παραδείγματος χάριν, το κατ' αποκοπή ποσό καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με τη μισθοδοσία ενός ατόμου που αναλαμβάνει τη φύλαξη των παιδιών για χρονικό διάστημα ενός έτους, την απόσβεση του νέου εξοπλισμού, τις δαπάνες διαφήμισης που συνδέονται με τη νέα δραστηριότητα, τις έμμεσες δαπάνες που συνδέονται με τη διαχείριση του βρεφονηπιακού σταθμού και τα λογιστικά έξοδα, την ύδρευση, την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, τη θέρμανση, τις δαπάνες ενοικίασης κ.λπ.). Βάσει του λεπτομερούς σχεδίου προϋπολογισμού και σε σύγκριση με παρόμοιες πράξεις η διαχειριστική αρχή χορηγεί κατ' αποκοπή ποσό ύψους 47.500 EUR το οποίο καλύπτει το σύνολο αυτών των δαπανών. Κατά τη λήξη της πράξης, και σε περίπτωση που ο βρεφονηπιακός σταθμός ανέλαβε τη φύλαξη ενός συμβατικού αριθμού (10) επιπλέον παιδιών, αυτό το ποσό μπορεί να καταβληθεί στην ΜΚΟ βάσει του αποτελέσματος. Επομένως, δεν καθίσταται απαραίτητη η αιτιολόγηση των πραγματικών δαπανών που προέκυψαν και συνδέονται με αυτήν τη δραστηριότητα.

Η ρύθμιση του κατ' αποκοπή ποσού μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί και στην περίπτωση των επιχορηγήσεων, στις οποίες δεν ενδείκνυται η χρήση τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, όπως για παράδειγμα η δημιουργία δέσμης μέτρων, η οργάνωση μικρών τοπικών σεμιναρίων κ.λπ.

Παράδειγμα 6: Μία ΜΚΟ των Ρομ ζητά τη διοργάνωση ενός σεμιναρίου σε τοπικό επίπεδο και τη δημιουργία δέσμης μέτρων για τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της κοινότητας των Ρομ σε μία περιφέρεια ενός κράτους μέλους. Η απόφαση επιχορήγησης περιλαμβάνει ένα λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού και τους στόχους της επιχορήγησης, δηλαδή (1) τη διοργάνωση του σεμιναρίου και (2) τη δημιουργία δέσμης μέτρων για την ευαισθητοποίηση των εργοδοτών της περιοχής στα συγκεκριμένα προβλήματα των Ρομ.

Λόγω του μεγέθους και του στόχου της πράξης (μικρή πράξη με δαπάνες που δεν ποσοτικοποιούνται εύκολα μέσω τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους) και της φύσης του δικαιούχου (τοπική ΜΚΟ) η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να χρησιμοποιήσει τη ρύθμιση του κατ' αποκοπή ποσού.

Για τον υπολογισμό του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού, η διαχειριστική αρχή απαιτεί ένα λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού για κάθε μία από τις πράξεις: έπειτα από διαπραγματεύσεις για το λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού, το κατ' αποκοπή ποσό ορίζεται σε: ποσό 45.000 EUR που μοιράζεται στα δύο έργα, 25.000 EUR για το σεμινάριο και 20.000 EUR για τη δημιουργία δέσμης μέτρων.

Εάν οι προϋποθέσεις της επιχορήγησης τηρούνται (οργάνωση του σεμιναρίου, δημιουργία δέσμης μέτρων), το ποσό των 45.000 EUR καταβάλλεται με την ολοκλήρωση του έργου. Τα έγγραφα τεκμηρίωσης που απαιτούνται για την καταβολή της επιχορήγησης (τα οποία στη συνέχεια αρχειοθετούνται) θα είναι η βεβαίωση για τη διοργάνωση του σεμιναρίου και τη δημιουργία της τελικής ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων. Εάν πραγματοποιείται ένα μόνο από τα έργα (για παράδειγμα το σεμινάριο), η επιχορήγηση περιορίζεται σε αυτό το μέρος του έργου (25.000 EUR), ανάλογα με τις προϋποθέσεις της επιχορήγησης (μπορεί να υπάρχει ρήτρα αναστολής όσον αφορά τη σύνδεση μεταξύ των δύο προγραμμάτων).

Παράδειγμα 7: Για την προώθηση τοπικών προϊόντων, μία ομάδα μικρών επιχειρήσεων επιθυμεί να λάβει από κοινού μέρος σε μία εμπορική έκθεση. Λόγω του χαμηλού κόστους της πράξης, η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να χρησιμοποιήσει κατ' αποκοπή ποσόν για τον υπολογισμό της δημόσιας στήριξης. Για τον λόγο αυτό, η ομάδα των επιχειρήσεων καλείται να προτείνει έναν προϋπολογισμό για τις δαπάνες ενοικίασης, δημιουργίας και διαχείρισης του περιπτέρου. Βάσει αυτής της πρότασης, το κατ' αποκοπή ποσό ορίζεται σε 20.000 EUR. Η πληρωμή του δικαιούχου πραγματοποιείται βάσει της βεβαίωσης συμμετοχής στην έκθεση. Ο προϋπολογισμός που έχει συμφωνηθεί σε ποσό ύψους 20.000 EUR πρέπει να διατηρηθεί για τους ελέγχους (επαλήθευση του εκ των προτέρων υπολογισμού του κατ' αποκοπή ποσού).

III.2. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Η απόφαση επιχορήγησης μπορεί να προβλέπει, επιπλέον των προκαταβολών στους δικαιούχους, ενδιάμεσες πληρωμές και μία τελική πληρωμή ή μόνο μία τελική πληρωμή. Σε κάθε περίπτωση, η τελική πληρωμή καταβάλλεται αποκλειστικά βάσει της ολοκλήρωσης της πράξης, η οποία πιστοποιείται από τον δικαιούχο και επαληθεύεται από τη διαχειριστική αρχή/ενδιάμεσο φορέα, δίχως να καθίσταται αναγκαία η αιτιολόγηση των υποκειμένων πραγματικών δαπανών από τον

δικαιούχο. Μία από τις βασικές διαφορές των πράξεων που βασίζονται στο «πραγματικό κόστος» είναι ότι δεν γίνεται καμία αναφορά σε επιμέρους οικονομικά έγγραφα τεκμηρίωσης για δαπάνες που υπολογίζονται βάσει τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους. **Όσον αφορά τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους, η εφαρμογή του κατ' αποκοπή ποσού προσφέρει καταρχήν μία προσέγγιση των πραγματικών δαπανών της πράξης.**

Επομένως, κατά τη χρήση των κατ' αποκοπή ποσών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

1) Ο υπολογισμός των κατ' αποκοπή ποσών πρέπει να είναι έντιμος, αμερόληπτος και επαληθεύσιμος. Ο καθορισμός του «κατ' αποκοπή ποσού» (για παράδειγμα 45.000 EUR, όπως στο παράδειγμα 6) πρέπει να αιτιολογείται, ενώ η εν λόγω αιτιολόγηση, καθώς και το σύνολο των λεπτομερειών αυτής όσον αφορά τον καθορισμό του κατ' αποκοπή ποσού, αποτελούν μέρος της διαδρομής ελέγχου της πράξης.

2) Δεδομένου ότι οι πληρωμές υπολογίζονται για την υλοποίηση μίας πράξης η οποία ορίζεται στην απόφαση επιχορήγησης, η/οι βεβαίωση/-εις εκτέλεσης της πράξης πρέπει να πιστοποιούνται από τον δικαιούχο, να αιτιολογούνται και να αρχαιοθετούνται για μελλοντικές επαληθεύσεις και ελέγχους.

Κατά τις επαληθεύσεις που διενεργούν ενδιάμεσοι φορείς, διαχειριστικές αρχές και ελεγκτές απαιτούνται έγγραφα τεκμηρίωσης, ούτως ώστε να αποδειχθεί ότι **οι δράσεις που αναφέρονται ουσιαστικά πραγματοποιήθηκαν**. Όσον αφορά τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους, το πεδίο εστίασης των επαληθεύσεων δυνάμει του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 μετακινείται, ιδίως για μη υλικές πράξεις, από την επικράτηση των δημοσιονομικών επαληθεύσεων (αιτιολόγηση των πραγματικών δαπανών, αλλά και παροχή συναφών στοιχείων που αποδεικνύουν ότι η πράξη πραγματοποιήθηκε) στις τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στους επιτόπιους ελέγχους.

Όσον αφορά τη μέθοδο της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κάτω από αυτούς τους όρους, οι δαπάνες που υπολογίζονται και επιστρέφονται βάσει κατ' αποκοπή ποσού θεωρούνται αποδεδειγμένες δαπάνες, όπως και οι πραγματικές δαπάνες που τεκμηριώνονται από τιμολόγια.

III.3 ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Όποτε η διαχειριστική αρχή αποφασίζει να χρησιμοποιήσει κατ' αποκοπή ποσά, πρέπει να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στα ακόλουθα σημεία:

α) για τους σκοπούς του άρθρου 7, παράγραφος 4, στοιχείο (iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 και του άρθρου 11, παράγραφος 3, σημείο β), στοιχείο (iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006, τα κατ' αποκοπή ποσά εφαρμόζονται αποκλειστικά στις επιχορηγήσεις.

β) Ο υπολογισμός του κατ' αποκοπή ποσού το οποίο πρέπει να καθορίζεται εκ των προτέρων σε έντιμη, αμερόληπτη και επαληθεύσιμη βάση (βλέπε Κεφάλαιο IV, σημείο 2).

γ) Συσχέτιση μεταξύ της υλοποιημένης πράξης και των πληρωμών

Η βασική διαφορά μεταξύ των συστημάτων των κατ' αποκοπή ποσών και των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους είναι ότι η πληρωμή του δικαιούχου δεν είναι ανάλογη των ποσοτήτων. Στην περίπτωση των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, όταν μειώνονται οι ποσότητες, μειώνεται αναλογικά και η επιχορήγηση. Στην περίπτωση των κατ' αποκοπή ποσών, δεν ισχύει αυτή η «αναλογική σύνδεση» μεταξύ των ποσοτήτων και των πληρωμών. Ο υπολογισμός της επιχορήγησης είναι πολύ πιο «δυσδικός». Λόγου χάρη, στο παράδειγμα 6,

καταβάλλεται επιχορήγηση ύψους 25.000 EUR σε περίπτωση διοργάνωσης του σεμιναρίου, ενώ σε αντίθετη περίπτωση δεν καταβάλλεται καμία επιχορήγηση.

Αυτή η προσέγγιση έχει μία σημαντική συνέπεια: ακόμη και αν δεν είναι υποχρεωτική η δυνατότητα πρόβλεψης διαφορετικών επιπέδων όσον αφορά τις τελικές πληρωμές, πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ενδεχόμενο, προκειμένου να αποφεύγεται ο κίνδυνος μίας «πολύ δυαδικής» προσέγγισης: για παράδειγμα, στην περίπτωση της διοργάνωσης ενός σεμιναρίου, μπορεί να προβλέπονται δύο στάδια: το πρώτο για το στάδιο σχεδιασμού (καθορισμός του προγράμματος, διανομή των προσκλήσεων,...) και το δεύτερο για την υλοποίηση του ίδιου του σεμιναρίου (δαπάνες για την αίθουσα, γεύματα,...).

Για μικρές πράξεις στις οποίες μπορούν να καθοριστούν οι ποσότητες, οι αρχές πρέπει να επιλέγουν μεταξύ των κατ' αποκοπή ποσών και των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους. Για παράδειγμα, στο «απλουστευτικό» παράδειγμα 5 για τον βρεφονηπιακό σταθμό, η επιχορήγηση καταβάλλεται βάσει της δημιουργίας θέσεως εργασίας στον βρεφονηπιακό σταθμό και βάσει διατήρησης αυτής της εργασίας για χρονικό διάστημα 12 μηνών. Η δυαδική προσέγγιση θα μπορούσε να οδηγήσει στην καταβολή μηδενικής πληρωμής (0 EUR), εφόσον η θέση εργασίας δημιουργήθηκε και διατηρήθηκε για χρονικό διάστημα μόλις 10 μηνών. Σε μία τέτοια περίπτωση, μία εναλλακτική λύση θα μπορούσε να είναι η χρήση τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, βασισμένη στις μηνιαίες δαπάνες, λύση πολύ πιο ευνοϊκή από αυτήν της χρήσης κατ' αποκοπή ποσού. Άλλη λύση βάσει κατ' αποκοπή ποσών θα ήταν η καταβολή πληρωμής για θέση εργασίας που δημιουργήθηκε και διατηρήθηκε για 12 μήνες στο πλαίσιο χρονικής περιόδου 15 μηνών.

δ) Αιτιολόγηση του τελικού ύψους του κατ' αποκοπή ποσού

Η απόφαση επιχορήγησης στον δικαιούχο πρέπει να καταρτιστεί πολύ προσεκτικά, ώστε να καθοριστεί η βάση στην οποία θα καταβάλλονται οι πληρωμές και ο τρόπος με τον οποίο αυτές οι πληρωμές θα μειώνονται σε περίπτωση που δεν επιτυγχάνονται οι στόχοι. Το ζήτημα της μείωσης της επιχορήγησης είναι πολύ σημαντικό στην περίπτωση των κατ' αποκοπή ποσών, επειδή μπορεί να δημιουργηθούν πιθανά προβλήματα από μία δυαδική προσέγγιση στην οποία μοναδική λύση φαίνεται να είναι αυτή της μηδενικής πληρωμής (0%) ή ολόκληρης της πληρωμής (100%) της επιχορήγησης. (βλέπε σημείο γ).

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη δυνατότητα εφαρμογής στην πράξη της πληρωμής της επιχορήγησης κατ' αποκοπή ποσού. Δεδομένου ότι ορισμένα κατ' αποκοπή ποσά δεν εξαρτώνται καθόλου από τις ποσότητες, υπάρχει κίνδυνος πολύ γενικών ή πολύ ποιοτικών διατυπώσεων όσον αφορά τις δραστηριότητες/την πραγματική παραγωγή/τα αποτελέσματα που πρόκειται να υλοποιηθούν ή κίνδυνος να καταβληθεί τελικά η πληρωμή, πράγμα που μπορεί να οδηγήσει σε αδυναμία καταβολής της επιχορήγησης σε διάφανη και έντιμη βάση. Άμεσα συνδεδεμένο με το πρόβλημα της διατύπωσης των δραστηριοτήτων/της πραγματικής παραγωγής/των αποτελεσμάτων είναι το ζήτημα των εγγράφων τεκμηρίωσης που απαιτούνται για την αξιολόγησή τους: τα έγγραφα αυτά πρέπει επίσης να καθορίζονται στην απόφαση επιχορήγησης. Στην περίπτωση των μη υλικών πράξεων, αυτό το σημείο κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό, ώστε να παρασχεθούν εγγυήσεις ότι η πράξη πραγματικά διοργανώθηκε..

Για παράδειγμα, εάν η καταβολή της επιχορήγησης κατ' αποκοπή ποσού προκαλείται από τη διοργάνωση ενός σεμιναρίου, η διαχειριστική αρχή πρέπει να καθορίσει στην απόφαση επιχορήγησης το είδος των εγγράφων τεκμηρίωσης που πρέπει να εκδοθούν για την αιτιολόγηση της διοργάνωσης του σεμιναρίου: κατάλογοι συμμετεχόντων, πρακτικά του σεμιναρίου, φωτογραφίες από το σεμινάριο, άρθρα στον τύπο, κ.λπ.

ε) Επιλογή του κατ' αποκοπή ποσού

Η επιλογή των δραστηριοτήτων/της πραγματικής παραγωγής/των αποτελεσμάτων που καλύπτονται από κατ' αποκοπή ποσό ακολουθεί τις ίδιες αρχές με αυτές των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους:

- Πρέπει να αντικατοπτρίζει το είδος των χρηματοδοτούμενων πράξεων, προσπαθώντας να αμβλύνει εξωτερικούς παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν την υλοποίηση της πράξης·

- Τα κατ' αποκοπή ποσά που βασίζονται αποκλειστικά στο αποτέλεσμα είναι παρακινδυνευμένα και δεν πρέπει να επιτείνουν τον κίνδυνο μίας «πολύ δυαδικής» προσέγγισης.

Εν κατακλείδι, η επιλογή του κατάλληλου/-ων κατ' αποκοπή ποσού/-ών από τις διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα πιθανά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, συμπεριλαμβανομένου και του ζητήματος της χρήσης κατ' αποκοπή ποσών αντί τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, πραγματικών δαπανών ή κατ' αποκοπή ποσοστού για έμμεσες δαπάνες. Το ιδανικό κατ' αποκοπή ποσό μπορεί να περιλαμβάνει τις ακόλουθες ιδιότητες: σαφή σύνδεση με την πράξη, εύκολο και αναμφίβολο τρόπο αιτιολόγησης των δραστηριοτήτων/της πραγματικής παραγωγής/των αποτελεσμάτων, διασφάλιση της οικονομικής ισορροπίας της πράξης και του δικαιούχου (ιδίως με τη θέσπιση διαφόρων επιπέδων πληρωμών), μειωμένο κίνδυνο επιλογής της «αφρόκρεμας» των συμμετεχόντων, σαφή διαχωρισμό μεταξύ επιχορηγήσεων και δημοσίων συμβάσεων.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να γνωστοποιούνται στους δικαιούχους έναντι της απόφασης επιχορήγησης οι ακριβείς απαιτήσεις για την τεκμηρίωση της πραγματικής παραγωγής ή των ειδικών αποτελεσμάτων που πρέπει να επιτευχθούν. Για παράδειγμα, εάν επιτυγχάνεται **ένα μόνο μέρος** της πραγματικής παραγωγής ή των αποτελεσμάτων που ορίζονται στην απόφαση επιχορήγησης, τότε δεν θα εκδοθεί καμία απόφαση πληρωμής.

III.4 ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η Επιτροπή δεν προβαίνει στον έλεγχο οικονομικών εγγράφων τεκμηρίωσης για δαπάνες που καλύπτονται από κατ' αποκοπή ποσά. Οι έλεγχοι καλύπτουν τόσο τη μέθοδο υπολογισμού για τον καθορισμό των κατ' αποκοπή ποσών για συγκεκριμένα αποτελέσματα όσο και την ορθή εφαρμογή της μεθόδου στα επιμέρους έργα. Η επαλήθευση της μεθόδου υπολογισμού διεξάγεται σε επίπεδο διαχειριστικής αρχής/ενδιάμεσου φορέα, ενώ ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής του κατ' αποκοπή ποσού πραγματοποιείται σε επίπεδο δικαιούχου.

Όπως και στην περίπτωση των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, ο έλεγχος επικεντρώνεται κυρίως στην επαλήθευση της απαιτούμενης για την επιστροφή του κατ' αποκοπή ποσού παραγωγής. Για παράδειγμα, εάν η πληρωμή του κατ' αποκοπή ποσού αφορά την ολοκλήρωση ενός προγράμματος κατάρτισης σε συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο, ο έλεγχος πρέπει να επαληθεύσει εάν πράγματι ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα εντός της απαιτούμενης χρονικής περιόδου, εάν διεξήχθη σύμφωνα με τους όρους που θεσπίζονται στην απόφαση επιχορήγησης κ.λπ.

Όπως και στην περίπτωση των τυποποιημένων κλιμάκων, τα κατ' αποκοπή ποσά μπορεί να περιλαμβάνουν έναν συντελεστή για τις έμμεσες δαπάνες.

Γενικά είναι αναμενόμενο ότι οι πληρωμές των κατ' αποκοπή ποσών συνδέονται με την ολοκλήρωση του έργου. Οι ελεγκτές δεν πρέπει να δέχονται κατ' αποκοπή ποσά που έχουν καταβληθεί και έχουν δηλωθεί εκ των προτέρων και πλήρως στην Επιτροπή, χωρίς να έχει προηγουμένως υλοποιηθεί το αντίστοιχο μέρος του έργου.

Συνήθως, η πληρωμή των κατ' αποκοπή ποσών συνδέεται με την παράδοση κάποιου προϊόντος ή υπηρεσίας. Αντίθετα με τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους, η πληρωμή του δικαιούχου δεν πραγματοποιείται κατ' αναλογία προς τις παραδοτέες ποσότητες (μονάδες). Για

τα κατ' αποκοπή ποσά η παράδοση ενός προϊόντος ή μίας υπηρεσίας οδηγεί στην εξολοκλήρου πληρωμή (100%), ενώ η μη παράδοση ή η εν μέρει παράδοση του προϊόντος ή της υπηρεσίας οδηγεί στη μη πληρωμή της επιχορήγησης (εξαιρείται η περίπτωση κατά την οποία στην απόφαση επιχορήγησης προσδιορίζονται σαφώς ενδιάμεσα βήματα και οι πληρωμές συνδέονται με τα εν λόγω βήματα). Οι ελεγκτές επαληθεύουν εάν οι διατάξεις της απόφασης επιχορήγησης έχουν ορθώς εφαρμοστεί και εάν τα ποσά που καταβλήθηκαν και πιστοποιήθηκαν αντανακλούν την προβλεπόμενη στην απόφαση επιχορήγησης πληρωμή. Περίπτωση πορίσματος που μπορεί να θεωρηθεί παρατυπία είναι ο δικαιούχος να μην προβεί στην πλήρη παράδοση των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προβλέπονται στην απόφαση επιχορήγησης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, εφαρμόζεται πλήρης διόρθωση στο καταβληθέν και δηλωθέν κατ' αποκοπή ποσό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Κοινές οριζόντιες διατάξεις

IV.1. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ, ΤΩΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΛΙΜΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΠΟΣΩΝ

Το άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) 1081/2006 και το άρθρο 7, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 ορίζουν τέσσερις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι μέθοδοι για την κατάρτιση του κατ' αποκοπή ποσοστού για τις έμμεσες δαπάνες, των κατ' αποκοπή ποσών και των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, αλλά δεν ορίζουν τη μέθοδο υπολογισμού τους: ο υπολογισμός πρέπει να πραγματοποιείται εκ των προτέρων και πρέπει να είναι έντιμος, αμερόληπτος και επαληθεύσιμος. Οι εν λόγω προϋποθέσεις επιτρέπουν την απλούστευση της διαχείρισης των επιχορηγήσεων, ενώ παράλληλα διατηρούν τον αποτελεσματικό έλεγχο των δαπανών. Πράγματι, ενώ με το σύστημα των πραγματικών δαπανών ο έλεγχος τόσο της αξίας όσο και της ποσότητας των μέσων παραγωγής του έργου πραγματοποιείται εκ των υστέρων, με τις προτεινόμενες διατάξεις για τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους και τα κατ' αποκοπή ποσά, ο έλεγχος της αξίας των μέσων παραγωγής πραγματοποιείται εκ των προτέρων και μόνο ο έλεγχος της ποσότητας πραγματοποιείται εκ των υστέρων.

IV.2. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

IV.2.1 Πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων:

Είναι σημαντικό στην απόφαση επιχορήγησης να γνωστοποιούνται στους δικαιούχους οι ακριβείς απαιτήσεις για την τεκμηρίωση των δηλωθεισών δαπανών και της πραγματικής παραγωγής ή των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων που πρέπει να επιτευχθούν.

Επομένως, οι απλουστευμένες επιλογές κόστους πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων και πρέπει να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων ή το αργότερο στην απόφαση επιχορήγησης. Οι σχετικοί κανόνες και προϋποθέσεις πρέπει να ενσωματώνονται στους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας που ισχύουν για το επιχειρησιακό πρόγραμμα¹³. Αυτό, επίσης, σημαίνει ότι από τη στιγμή που καθορίζεται η τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους, το ποσοστό ή το ποσό (στην περίπτωση των κατ' αποκοπή ποσών), δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν αλλαγές κατά τη διάρκεια ή έπειτα από την υλοποίηση μίας πράξης με σκοπό να αντισταθμιστεί η αύξηση των δαπανών ή η υποχρησιμοποίηση του διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Το πεδίο των απλουστευμένων επιλογών κόστους που θα εφαρμοστεί, δηλαδή η κατηγορία των έργων, των δραστηριοτήτων των δικαιούχων για την οποία οι απλουστευμένες επιλογές θα είναι διαθέσιμες, πρέπει να προσδιορίζεται σαφώς.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσπαθήσουν να επιτύχουν ισορροπία μεταξύ ενός ευρύτερου πεδίου εφαρμογής, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις «έντιμος και αμερόληπτος», και ενός περιορισμένου πεδίου εφαρμογής, με κίνδυνο μεγάλων διαφοροποιήσεων των ποσοστών και ίσως ανατροπής του στόχου της απλούστευσης.

¹³ Είτε σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, είτε συγκεκριμένα στο ειδικό πρόγραμμα.

IV.2.2 Πρέπει να είναι έντιμος:

Ο υπολογισμός πρέπει να λογικός, δηλαδή να βασίζεται στην πραγματικότητα, και να μην είναι υπερβολικός ή ακραίος. Εάν μία δεδομένη τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους υπολογιζόταν κατά το παρελθόν μεταξύ 1 και 2 EUR, οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν αναμένουν την παρουσίαση μίας κλίμακας της τάξεως των 7 EUR. Από αυτήν την άποψη, η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον εντοπισμό του μοναδιαίου κόστους ή του κατ' αποκοπή ποσοστού ή του κατ' αποκοπή ποσού είναι εξαιρετικά σημαντική. Η διαχειριστική αρχή πρέπει να είναι σε θέση να εξηγήσει και να αιτιολογήσει τις επιλογές της. Η «ιδανική» έντιμη μέθοδος υπολογισμού μπορεί να προσαρμόσει τα ποσοστά σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις ή ανάγκες. Για παράδειγμα, η εκτέλεση ενός έργου μπορεί να κοστίζει περισσότερο σε μία απομακρυσμένη περιοχή απ' ό, τι σε μία κεντρική περιοχή λόγω του υψηλότερου κόστους μεταφοράς· αυτό το στοιχείο πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την απόφαση του κατ' αποκοπή ποσού ή του ποσοστού που θα καταβληθεί για παρόμοια έργα στις δύο περιοχές. Σε κάθε περίπτωση, οι απλουστευμένες δαπάνες δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται εσφαλμένα (π.χ. ο κανόνας του κατ' αποκοπή ποσοστού δεν θα πρέπει να οδηγεί σε υπερεκτίμηση των δαπανών της πράξης και οι πράξεις δεν θα πρέπει να κατατέμνονται για να επιτρέπουν τη συστηματική χρήση των κατ' αποκοπή ποσών).

Στόχος του ελεγκτικού έργου πρέπει να είναι η εξέταση της βάσης που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των ποσοστών και εάν τα ποσοστά που ορίζονται εντέλει συνάδουν πράγματι με αυτήν τη βάση.

IV.2.3 Πρέπει να είναι αμερόληπτος:

Η κύρια έννοια του όρου «αμερόληπτος» είναι ότι δεν ευνοεί ορισμένους δικαιούχους ή πράξεις εις βάρος άλλων δικαιούχων ή πράξεων. Ο υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, του κατ' αποκοπή ποσού ή του κατ' αποκοπή ποσοστού πρέπει να διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των δικαιούχων ή/και των πράξεων.

Τέτοια παραδείγματα είναι οι διαφορές στα ποσοστά ή τα ποσά που δεν αιτιολογούνται από τις αντικειμενικές ιδιότητες των δικαιούχων ή των πράξεων ή από την έκφραση των στόχων πολιτικής.

Οι ελεγκτές δεν κάνουν αποδεκτές μεθόδους υπολογισμού οι οποίες προβαίνουν σε αδικαιολόγητες διακρίσεις εναντίον ειδικών ομάδων δικαιούχων ή ειδών πράξεων.

IV.2.4 Πρέπει να είναι επαληθεύσιμος

Ο καθορισμός των κατ' αποκοπή ποσοστών, των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους ή των κατ' αποκοπή ποσών πρέπει να πραγματοποιείται βάσει σχετικών δικαιολογητικών, τα οποία δύναται υποβληθούν σε επαλήθευση. Η διαχειριστική αρχή πρέπει να είναι σε θέση να παρουσιάσει τη βάση στην οποία πραγματοποιήθηκε αυτός ο καθορισμός. Βασικό σημείο αποτελεί η διασφάλιση της συμμόρφωσης με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Αυτή η επαλήθευση αποτελεί μέρος της διαδρομής ελέγχου. Δεν γίνεται αποδεκτός ο εκ του μηδενός καθορισμός των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, του κατ' αποκοπή ποσοστού ή των κατ' αποκοπή ποσών.

Κατά τον καθορισμό των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, των κατ' αποκοπή ποσών ή του κατ' αποκοπή ποσοστού για έμμεσες δαπάνες, η διαχειριστική αρχή πρέπει να λαμβάνει τεκμηριωμένη απόφαση (και όχι άτυπη αποδοχή), και αυτή η αιτιολογημένη απόφαση πρέπει να καθορίζει την εφαρμοστέα βάση. Πράγματι, η εμπειρία που αποκτήθηκε όσον αφορά «τον κανόνα του κατ' αποκοπή ποσοστού για έμμεσες δαπάνες» καταδεικνύει ότι μπορεί να γίνει

χρήση πολλών μεθόδων για τον εκ των προτέρων καθορισμό των κατ' αποκοπή ποσών και των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, με πιο διαδεδομένη ανάμεσά τους την ανάλυση προηγούμενων δεδομένων (έρευνα, στατιστική ανάλυση κ.λπ.).

Ωστόσο, άλλες μέθοδοι ο υπολογισμός των οποίων βασίζεται στην ανάλυση της παρούσας δομής των πραγματικών δαπανών, η οποία συνδέεται με την κλίμακα μοναδιαίου κόστους, όπως για παράδειγμα οι ημερήσιες αποζημιώσεις, οι υποτροφίες για κατάρτιση, οι τιμές της αγοράς, παρόμοιες κλίμακες που χρησιμοποιούνται από δημόσιες αρχές, εφόσον αυτές συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) 1081/2006 και στο άρθρο 7, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ισχύουν για παρόμοιες περιπτώσεις.

Ακόμη και αν δημιουργείται πρόσθετος διοικητικός φόρτος εργασίας για τον καθορισμό τους, καθίσταται επίσης δυνατόν το μοναδιαίο κόστος ή τα κατ' αποκοπή ποσά να υπολογιστούν βάσει της ανάλυσης ενός λεπτομερούς σχεδίου προϋπολογισμού το οποίο προτείνει ο υποψήφιος δικαιούχος, σε σύγκριση με την αναμενόμενη πραγματική παραγωγή και με συγκρίσιμες πράξεις.

Θα μπορούσε, επίσης, να εξετασθεί τα κράτη μέλη να εργάζονται βάσει προσκλήσεων υποβολής προτάσεων: ένα κράτος μέλος θα δημοσιεύσει εκ των προτέρων τη βάση στην οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί ο υπολογισμός των επιχορηγήσεων κατ' αποκοπή ποσού και ότι αυτός ο υπολογισμός είναι, και πάλι *έντιμος, αμερόληπτος και επαληθεύσιμος*. Αυτό σημαίνει ότι οι αιτούντες πρέπει να γνωρίζουν τα κριτήρια στα οποία βασίζεται η επιχορήγηση, και ότι τα εν λόγω κριτήρια πρέπει να είναι καθορισμένα και να ισχύουν για όλους τους αιτούντες για το ίδιο είδος έργων. Για παράδειγμα, στην περίπτωση μίας πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, η διαχειριστική αρχή πρέπει να είναι σε θέση να απαντήσει σε ερωτήματα όπως: «Είναι η πρόσκληση υποβολής προτάσεων πλήρης όσον αφορά τις απαιτούμενες λεπτομέρειες; Τα στοιχεία που απαιτούνται για τον καθορισμό του κατ' αποκοπή ποσού ορίζονται και εξηγούνται σαφώς εκ των προτέρων; Η διαχειριστική αρχή ελέγχει ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στο υποβληθέν λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού, για παράδειγμα, είναι λογικές και αποδεκτές για τον καθορισμό του κατ' αποκοπή ποσού στην απόφαση επιχορήγησης;» Μία εναλλακτική λύση θα ήταν το κράτος μέλος να καθορίσει ένα κατ' αποκοπή ποσό για μία συγκεκριμένη δραστηριότητα και προσκλήσεις υποβολής προτάσεων βάσει αυτού του ποσού, χρηματοδοτώντας τις καλύτερες προτάσεις.

IV.2.5 Διαδρομή ελέγχου

Κατά τον έλεγχο της μεθόδου υπολογισμού, η Επιτροπή εστιάζει στο να επαληθεύσει κατά πόσον τηρήθηκαν οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις και δεν αμφισβητεί του λόγους για την επιλογή μίας συγκεκριμένης μεθόδου έναντι μίας άλλης. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να διατηρούν επαρκή αρχεία της μεθόδου υπολογισμού και πρέπει να είναι σε θέση να παρουσιάσουν τη βάση στην οποία ελήφθη η απόφαση για τα κατ' αποκοπή ποσοστά, τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους και τα κατ' αποκοπή ποσά. Τα αρχεία που διατηρούνται για την τεκμηρίωση της μεθόδου υπολογισμού υπόκεινται στις απαιτήσεις του άρθρου 90 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

IV.2.6 Προσαρμογή του κατ' αποκοπή ποσοστού για έμμεσες δαπάνες, των κατ' αποκοπή ποσών και των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους

Το άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 και το άρθρο 7, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 δεν ορίζουν καμία διάταξη σχετικά με την εφαρμογή του κατ' αποκοπή ποσοστού για τις έμμεσες δαπάνες, των κατ' αποκοπή ποσών και των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους. Επομένως, η προσαρμογή δεν είναι υποχρεωτική. Ωστόσο, η διαχειριστική αρχή μπορεί να θεωρεί απαραίτητη την προσαρμογή των

ποσοστών όταν δρομολογεί μία νέα πρόσκληση υποβολής προτάσεων ή μπορεί να προβεί σε αυτήν την προσαρμογή περιοδικά, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τιμαριθμικές ή οικονομικές αλλαγές π.χ. οι ενεργειακές δαπάνες, τα επίπεδα μισθών κ.λπ. Τα ποσοστά μπορεί να συνδέονται με τον κατάλληλο δείκτη ή να αναθεωρούνται περιοδικά¹⁴.

Τα προσαρμοσμένα ποσοστά εφαρμόζονται αποκλειστικά σε έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν στο μέλλον, και όχι αναδρομικά (βλ. Κεφάλαιο IV σημείο 3).

Για κάθε αναθεώρηση που πραγματοποιείται, πρέπει να υπάρχουν επαρκή δικαιολογητικά που να αιτιολογούν την προσαρμογή των ποσοστών ή των ποσών.

IV.3 ΓΕΝΙΚΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η εφαρμογή των απλουστευμένων επιλογών κόστους σηματοδοτεί την απομάκρυνση από την προσέγγιση της ανίχνευσης κάθε ευρώ συγχρηματοδοτούμενης δαπάνης στα κατά περίπτωση έγγραφα τεκμηρίωσης. Επομένως, σε περιπτώσεις όπου γίνεται χρήση αυτών των επιλογών και για τους σκοπούς του καθορισμού της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών, οι ελεγκτές δεν προβαίνουν στον έλεγχο των πραγματικών δαπανών που υπόκεινται στο κατ' αποκοπή ποσοστό για έμμεσες δαπάνες, στις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους ή στα κατ' αποκοπή ποσά. Η Επιτροπή και οι εθνικές ελεγκτικές αρχές εξακολουθούν να επαληθεύουν τις δαπάνες των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων και να διενεργούν ελέγχους όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητά τους, όπου εφαρμόζονται οι απλουστευμένες επιλογές κόστους. Ωστόσο, οι εν λόγω έλεγχοι διεξάγονται διαφορετικά, βάσει της μεθόδου υπολογισμού που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό των κατ' αποκοπή ποσοστών και των κατ' αποκοπή ποσών και όχι βάσει των οικονομικών εγγράφων τεκμηρίωσης ανά έργο.

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι, εφόσον το κράτος μέλος έχει εφαρμόσει μία καλά θεμελιωμένη μεθοδολογία η οποία σέβεται τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και δεν υπάρχουν ενδείξεις για απάτη ή κατάχρηση, η Επιτροπή δεν θέτει υπό αμφισβήτηση το εθνικό σύστημα.

Η μεθοδολογία ελέγχου που θα εφαρμόζεται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες γίνεται χρήση των κατ' αποκοπή ποσοστών για έμμεσες δαπάνες, των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και των κατ' αποκοπή ποσών θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες επαληθεύσεις:

1. Επαλήθευση της μεθόδου υπολογισμού για τον καθορισμό του κατ' αποκοπή ποσοστού, των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους ή των κατ' αποκοπή ποσών, η οποία πρέπει να καθορίζεται εκ των προτέρων και να είναι έντιμη, αμερόληπτη και επαληθεύσιμη·
2. Επαλήθευση της ορθής εφαρμογής της καθορισμένης μεθόδου μέσω εξέτασης της πραγματικής παραγωγής/των αποτελεσμάτων του έργου·
3. Επαλήθευση βάσει της αρχής του «πραγματικού κόστους» των άμεσων δαπανών (ή του υπολογισμού τους σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται άλλες απλουστευμένες επιλογές κόστους για τον υπολογισμό τους) στην περίπτωση των κατ' αποκοπή ποσοστών για έμμεσες δαπάνες.

---

¹⁴ Η αναθεώρηση μπορεί να βασίζεται στην «επιτυχία» του ποσοστού. Για παράδειγμα, εάν υπάρχει χαμηλό ή ανύπαρκτο ενδιαφέρον για την κατάρτιση μακροχρόνια ανέργων για έναν δεδομένο ποσοστό, αυτό μπορεί να σημαίνει ότι το ποσοστό έχει καθοριστεί εσφαλμένα (κακή ισορροπία μεταξύ πληρωμών για διαδικασίες και πληρωμών για παράγοντες επιτυχίας).

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι απλουστευμένες επιλογές κόστους έχουν στόχο τη μείωση του βάρους διατήρησης αναλυτικών οικονομικών εγγράφων τεκμηρίωσης. Το γεγονός αυτό δεν απαλλάσσει από την υποχρέωση της πλήρους συμμόρφωσης με το σύνολο της ισχύουσας κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, όπως για παράδειγμα τη διαφήμιση, τις δημόσιες συμβάσεις, τις ίσες ευκαιρίες, το βιώσιμο περιβάλλον, τις κρατικές ενισχύσεις κ.λπ.

IV.4. ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΩΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΛΙΜΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΙΑΙΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗ ΠΟΣΩΝ

Οι διατάξεις για τις τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους και τα κατ' αποκοπή ποσά (και για τις έμμεσες δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό για το ΕΤΠΑ) ισχύουν από την 1η Αυγούστου 2006.

Η αναδρομική δυνατότητα εφαρμογής θεσπίστηκε για να διασφαλισθεί η ασφάλεια δικαίου όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών για ορισμένες πράξεις στις οποίες ήδη χρησιμοποιήθηκαν ορισμένες ειδικές περιπτώσεις τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων.

Δεδομένου ότι το κατ' αποκοπή ποσοστό, τα κατ' αποκοπή ποσά και οι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων, η αναδρομική δυνατότητα εφαρμογής για πράξεις που ήδη υλοποιούνται βάσει των πραγματικών δαπανών, μπορεί καταρχήν να είναι προβληματική. Στην πραγματικότητα, η αναδρομική δυνατότητα εφαρμογής θα σηματοδοτούσε γενικά μία τροποποίηση του συνόλου των νομικών πράξεων και την παροχή της δυνατότητας αυτής για όλες τις πράξεις, προκειμένου να διασφαλισθεί ίση μεταχείριση. Αυτό συνεπάγεται σημαντικό φόρτο εργασίας για τις εθνικές αρχές και τους δικαιούχους, καθώς και την πιθανότητα εμφάνισης ασυνεπειών μεταξύ των πραγματικών δαπανών και των απλουστευμένων επιλογών κόστους.

Σε κάθε περίπτωση, εάν μία διαχειριστική αρχή έχει σκοπό να εφαρμόσει αναδρομικά τις απλουστευμένες επιλογές κόστους, αυτό δεν πρέπει να γίνει κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή συνιστά σθεναρά ως γενική αρχή την αποφυγή αναδρομικής χρήσης των απλουστευμένων επιλογών κόστους. Ωστόσο, στην περίπτωση των πολυετών πράξεων υπάρχει η δυνατότητα διευθέτησης των λογαριασμών και των αντίστοιχων δραστηριοτήτων της πράξης, αφού ολοκληρωθεί το πρώτο μέρος της πράξης, και στη συνέχεια η δυνατότητα θέσπισης της επιλογής των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους ή των κατ' αποκοπή ποσών για το υπόλοιπο μέρος/χρονική περίοδο της πράξης. Σε τέτοιες περιπτώσεις, προκειμένου οι δαπάνες του έργου να μην δηλωθούν στο πλαίσιο των δύο συστημάτων και να αποφευχθεί η διπλή δήλωση, η περίοδος για την οποία δηλώνονται οι πραγματικές δαπάνες πρέπει να διαχωρίζεται σαφώς από την περίοδο για την οποία δηλώνονται οι δαπάνες βάσει των απλουστευμένων επιλογών κόστους.

IV.5. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

Το άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) 1081/2006 και το άρθρο 7, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 θεσπίζουν τη δυνατότητα για τη διαχειριστική αρχή να επιλέξει μεταξύ τεσσάρων επιλογών τον τρόπο διαχείρισης των επιχορηγήσεων που συγχρηματοδοτούνται από ένα πρόγραμμα ΕΤΠΑ ή ΕΚΤ:

- α) πραγματικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων και των έμμεσων δαπανών,

- β) έμμεσες δαπάνες που υπολογίζονται με βάση το κατ' αποκοπή ποσοστό των άμεσων δαπανών,
- γ) δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό οι οποίες υπολογίζονται με τη χρήση τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους,
- δ) κατ' αποκοπή ποσά.

Μπορεί να γίνει συνδυασμός των επιλογών μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις, προκειμένου να αποτραπεί η πιθανότητα διπλής χρηματοδότησης των ίδιων δαπανών:

- 1) κάθε επιλογή πρέπει να καλύπτει διαφορετικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών,
- ή 2) πρέπει να χρησιμοποιούνται σε διαφορετικά έργα της ίδιας πράξης (εξ ορισμού, μία πράξη είναι ένα έργο ή σύνολο έργων).

Περίπτωση 1: Διαφορετικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών

Παράδειγμα μίας εκπαιδευτικής συνεδρίας η οποία συνδυάζει:

- μία τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους για τους μισθούς των εκπαιδευτών, για παράδειγμα 450 EUR ημερησίως·
- πραγματικές δαπάνες: ενοικίαση αίθουσας = 800 EUR μηνιαίως για χρονική περίοδο 6 μηνών
- κατ' αποκοπή ποσοστό για έμμεσες δαπάνες, για παράδειγμα το 10% των άμεσων δαπανών.

Κατά τη λήξη της κατάρτισης, εάν αιτιολογούνται 100 ημέρες για τους εκπαιδευτές, η επιχορήγηση καταβάλλεται επί της ακόλουθης βάσης:

Άμεσες δαπάνες:

μισθοί των εκπαιδευτών για 100 ημέρες x 450 EUR = 45.000 EUR

εκπαιδευτική αίθουσα: 6 μήνες x 800 EUR = 4 800 EUR

σύνολο άμεσων δαπανών: 49,800 EUR

Έμμεσες δαπάνες: το 10% των άμεσων δαπανών = 10% x 49.800 EUR = 4.980 EUR

Επιχορήγηση που καταβάλλεται: [45.000 EUR + 4.800 EUR] + 4.980 EUR = **54.780 EUR**

Σε αυτήν την περίπτωση, οι διαφορετικές κατηγορίες δαπανών φαίνεται να αφορούν: τους μισθούς των εκπαιδευτών, τις δαπάνες για την αίθουσα και τις έμμεσες δαπάνες. Ωστόσο, οι αρχές πρέπει να διασφαλίσουν ότι η τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους δεν συνδέεται με κανένα είδος δαπανών για την ενοικίαση της αίθουσας ή με άλλες έμμεσες δαπάνες (όπως για παράδειγμα μισθός για το διοικητικό προσωπικό ή τον λογιστή), προκειμένου να επαληθεύσουν ότι δεν υφίσταται διπλή χρηματοδότηση. Το ίδιο ισχύει αναδρομικά για τον καθορισμό των έμμεσων δαπανών, οι οποίες δεν πρέπει να συνδέονται με τις δαπάνες που καλύπτουν οι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους ή οι πραγματικές δαπάνες για την ενοικίαση της αίθουσας.

Σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος αλληλοεπικαλύψεων, η διαχειριστική αρχή θα πρέπει να επιλέξει τον πιο κατάλληλο τρόπο επιχορήγησης της πράξης, ώστε να εξαλείψει οποιαδήποτε πιθανότητα (κινδύνου) διπλής χρηματοδότησης.

Δεδομένου ότι οι τυποποιημένες κλίμακες μοναδιαίου κόστους ή το κατ' αποκοπή ποσοστό για έμμεσες δαπάνες αποτελούν επαληθεύσιμα στοιχεία, καθίσταται δυνατόν οποιαδήποτε στιγμή να πραγματοποιείται έλεγχος για την απουσία διπλής χρηματοδότησης. Ωστόσο, αυτός ο έλεγχος θα

πρέπει να έχει ήδη πραγματοποιηθεί εκ των προτέρων από τη διαχειριστική αρχή, τη στιγμή που ορίζεται η επιλογή της διαχείρισης.

Περίπτωση 2: Χρηματοδότηση διαφορετικών έργων της ίδιας πράξης

Παράδειγμα πράξης σε δύο στάδια, η οποία συνδυάζει πρόγραμμα κατάρτισης για ανέργους νεαρής ηλικίας, ακολουθούμενο από σεμινάριο για δυνητικούς εργοδότες της περιοχής: Οι δαπάνες που συνδέονται με την κατάρτιση μπορεί να καταβληθούν βάσει τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους (για παράδειγμα 1.000 EUR ανά ημέρα κατάρτισης). Για το σεμινάριο η πληρωμή θα πραγματοποιούνταν βάσει κατ' αποκοπή ποσού.

Δεδομένου ότι πρόκειται για δύο διαφορετικά έργα της ίδιας πράξης, δεν υπάρχει κανείς κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης, εφόσον γίνεται σαφής διαχωρισμός των δαπανών για κάθε έργο.

Από άποψη ελέγχου, σε περίπτωση συνδυασμού των επιλογών, επιπρόσθετα προς τους ελέγχους που απαιτούνται για μεμονωμένα είδη «απλουστευμένων δαπανών», η περιγραφή των οποίων έγινε σε προηγούμενα κεφάλαια, ο έλεγχος θα πρέπει να επαληθεύσει ότι δεν έχει γίνει ανάθεση των μερών μίας πράξης χρησιμοποιώντας περισσότερα από ένα είδη επιλογών, οδηγώντας, επομένως, σε διπλή δήλωση των δαπανών.

IV.6. ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΚΟΣΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Οι απλουστευμένες επιλογές κόστους τροποποιούν την έννοια των δαπανών που πραγματοποιούνται από τους δικαιούχους και πρέπει να πιστοποιούνται στις δηλώσεις δαπανών. Τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα καταβολής προκαταβολών στους δικαιούχους πλέον των ενδιάμεσων πληρωμών ή της τελικής πληρωμής, αλλά ο ορισμός του τι θεωρείται προκαταβολή διαφέρει. Στην περίπτωση του κατ' αποκοπή ποσοστού για έμμεσες δαπάνες, οι έμμεσες δαπάνες θεωρούνται δαπάνες που καταβλήθηκαν κατ' αναλογία των έμμεσων δαπανών: εάν το 50% των άμεσων δαπανών πραγματοποιείται από τον δικαιούχο, το 50% των έμμεσων δαπανών (το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν ξεπερνά το 20% των άμεσων δαπανών) μπορεί να θεωρείται πληρωμένη δαπάνη. Αναδρομικά, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες μεγάλο μέρος των «έμμεσων δαπανών» επισπεύδεται προκαταρκτικά, χωρίς να έχουν προκύψει υποκείμενες άμεσες δαπάνες, οι έμμεσες αυτές δαπάνες δεν πρέπει να θεωρούνται επιλέξιμες για πιστοποίηση στην Επιτροπή κατά τη δήλωση των σχετικών δαπανών, επειδή θεωρούνται προκαταβολές στον δικαιούχο.

Στις περιπτώσεις των τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους και των κατ' αποκοπή ποσών, η έννοια των μη καταβληθεισών δαπανών δεν χρησιμοποιείται με τη συνηθισμένη έννοια του όρου. Οι καταβληθείσες δαπάνες υπολογίζονται βάσει των δηλωμένων και πιστοποιημένων ποσοτήτων και όχι βάσει πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στους δικαιούχους. Ακόμη και αν συμπίπτουν, οι δαπάνες που πρέπει να πιστοποιηθούν στην Επιτροπή υπολογίζονται βάσει των πιστοποιημένων ποσοτήτων και όχι βάσει των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στον δικαιούχο. Για παράδειγμα, οι πληρωμές στους δικαιούχους μπορεί να πραγματοποιούνται σε μηνιαία βάση (το 1/10 της επιχορήγησης κάθε μήνα για εννέα μήνες συν μία τελική πληρωμή) χωρίς καμία αιτιολόγηση των ποσοτήτων, εκτός από την περίπτωση της τελικής πληρωμής. Το σύστημα αυτού του είδους θεωρείται αποδεκτό, οι μηνιαίες όμως πληρωμές θεωρούνται προκαταβολές και πρέπει να πιστοποιούνται στην Επιτροπή (εκτός από την περίπτωση των κρατικών ενισχύσεων δυνάμει των προϋποθέσεων του άρθρου 78, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006). Για να δηλώσουν τις δαπάνες της πράξης, οι εθνικές αρχές θα πρέπει να περιμένουν την τελική πληρωμή κατά την οποία πιστοποιούνται και επαληθεύονται οι ποσότητες.

IV.7. ΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 34 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 1083/2006 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΟΣΤΟΥΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 και το άρθρο 7, παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 για τις δράσεις διασταυρούμενης χρηματοδότησης ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας του άλλου Ταμείου: δεδομένου ότι το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ διαθέτουν πλέον τους ίδιους κανόνες επιλεξιμότητας όσον αφορά τις απλουστευμένες δαπάνες, καθίσταται πλέον δυνατή η εφαρμογή των απλουστευμένων επιλογών κόστους στις δράσεις διασταυρούμενης χρηματοδότησης.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τον κανόνα του κατ' αποκοπή ποσοστού για έμμεσες δαπάνες, σε περίπτωση διασταυρούμενης χρηματοδότησης, πρέπει να εφαρμοστούν δύο κατ' αποκοπή ποσοστά σε σχέση με το αντίστοιχο μέρος της πράξης ΕΚΤ και ΕΤΠΑ. Τα κατ' αποκοπή ποσοστά ΕΚΤ και ΕΤΠΑ εφαρμόζονται αντίστοιχα για παρόμοιες πράξεις στα μέρη ΕΚΤ και ΕΤΠΑ. Η χρήση μέσου όρου για τα δύο ποσοστά δεν καθίσταται δυνατή, επειδή το σχετικό μερίδιο κάθε μέρους μπορεί να ποικίλλει κατά την εφαρμογή. Σε περιπτώσεις που δεν ορίζονται ποσοστά για το άλλο Ταμείο για παρόμοιες πράξεις (για παράδειγμα, επειδή ο κανόνας δεν εφαρμόζεται για το άλλο Ταμείο ή επειδή παρόμοιες πράξεις δεν χρηματοδοτούνται από το άλλο Ταμείο), η διαχειριστική αρχή οφείλει να αποφασίσει για το εφαρμοστέο ποσοστό σύμφωνα με τις γενικές νομικές αρχές (έντιμος, αμερόληπτος, επαληθεύσιμος).

Η εφαρμογή των απλουστευμένων επιλογών κόστους εξακολουθεί να απαιτεί από τα κράτη μέλη να σέβονται το ανώτατο όριο του 10% ανά άξονα προτεραιότητας. Το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης πρέπει να αξιολογείται ανά πράξη, βάσει των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό των απλουστευμένων επιλογών κόστους.

Εάν η τυποποιημένη κλίμακα «6 EUR/ώρα x καταρτιζόμενοι» περιλαμβάνει την αγορά εξοπλισμού για 0,50 EUR ανά ώρα, το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης θα ανέρχεται σε 0,50 EUR x αριθμός των «ωρών x καταρτιζόμενοι» που πραγματοποιήθηκαν. Η ίδια αρχή ισχύει και για τα κατ' αποκοπή ποσά: εάν το λεπτομερές σχέδιο προϋπολογισμού περιλαμβάνει κάποιες δαπάνες διασταυρούμενης χρηματοδότησης, αυτές οι δαπάνες υπολογίζονται και ελέγχονται ξεχωριστά. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο ενός κατ' αποκοπή ποσού 20.000 EUR το οποίο χρηματοδοτείται από ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα του ΕΚΤ, το είδος των δαπανών του ΕΤΠΑ αντιστοιχεί σε 5.000 EUR. Κατά την ολοκλήρωση της πράξης το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης θα είναι το ποσό που καθορίζεται εκ των προτέρων (20.000 EUR εκ των οποίων 5.000 EUR δαπάνες τύπου ΕΤΠΑ) ή 0 EUR εάν η επιχορήγηση δεν καταβληθεί. Η δυαδική αρχή των κατ' αποκοπή ποσών ισχύει επίσης και για τις δαπάνες διασταυρούμενης χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση του κατ' αποκοπή ποσοστού για έμμεσες δαπάνες, το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης είναι το ποσό των «άμεσων δαπανών διασταυρούμενης χρηματοδότησης», το οποίο προστίθεται στις έμμεσες δαπάνες που υπολογίζονται με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό που εφαρμόζεται σε αυτές τις «άμεσες δαπάνες διασταυρούμενης χρηματοδότησης». Για παράδειγμα, στο πλαίσιο μίας πράξης 15.000 EUR η οποία χρηματοδοτείται από ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΤΠΑ, οι άμεσες δαπάνες «τύπου ΕΚΤ» αντιστοιχούν σε 3.000 EUR και οι έμμεσες δαπάνες υπολογίζονται ως το 10% των άμεσων δαπανών (ήτοι, 300 EUR). Το ποσό της διασταυρούμενης χρηματοδότησης ανέρχεται σε 3.300 EUR¹⁵. Εάν κατά την ολοκλήρωση της πράξης οι άμεσες δαπάνες μειωθούν, το ποσό διασταυρούμενης χρηματοδότησης θα μειωθεί σύμφωνα με την ίδια μέθοδο.

---

¹⁵ Οι άμεσες δαπάνες «τύπου ΕΤΠΑ» αντιστοιχούν σε 9.750 EUR και με κατ' αποκοπή ποσοστό της τάξεως του 20%, οι έμμεσες δαπάνες που υπολογίζονται με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό ανέρχονται σε 1.950 EUR.

IV.8. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΜΕΝΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΚΟΣΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Οι απλουστευμένες επιλογές κόστους που ορίζονται στο άρθρο 7, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 397/2009, και στο άρθρο 11, παράγραφος 3, στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2009, εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, όπως, ειδικότερα, αυτών που εφαρμόζονται σε προγράμματα που εξαιρούνται της απαίτησης γνωστοποίησης (π.χ. ενίσχυση η οποία χορηγείται δυνάμει του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (ΕΚ) αριθ. 800/2008). Επίσης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

Πριν από τη λήψη απόφασης σχετικά με την εφαρμογή των απλουστευμένων δαπανών για έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν μέσω προγραμμάτων κρατικής ενίσχυσης, οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα των δαπανών στις οποίες εφαρμόζονται οι απλουστευμένες δαπάνες και τη συμμόρφωση με τα ανώτατα όρια των ενισχύσεων, καθώς και να αξιολογούν εάν οι απλουστευμένες δαπάνες είναι κατάλληλες για το δεδομένο πρόγραμμα.

Παράρτημα: Σχετικές νομοθετικές διατάξεις
Άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ)
αριθ. 1081/2006, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ)
αριθ. 396/2009

3. Οι κατωτέρω δαπάνες αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες για συνεισφορά από το ΕΚΤ, όπως ορίζει η παράγραφος 1, εφόσον πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες, περιλαμβανομένων των κανόνων λογιστικής, και με τις κατωτέρω ειδικές προϋποθέσεις:

...

β) στην περίπτωση επιχορηγήσεων:

i) οι έμμεσες δαπάνες, που δηλώνονται με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό, έως το 20 % των άμεσων δαπανών μίας πράξης·

ii) οι δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό οι οποίες υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, όπως ορίζονται από το κράτος μέλος·

iii) τα κατ' αποκοπή ποσά προς κάλυψη όλων ή μέρους των δαπανών μίας πράξης·

Οι επιλογές που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο β) σημεία i), ii) και iii) είναι δυνατόν να συνδυάζονται μόνον στην περίπτωση που κάθε μία από αυτές καλύπτει διαφορετική κατηγορία επιλέξιμων δαπανών ή στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα στο πλαίσιο της ίδιας πράξης.

Οι δαπάνες που αναφέρονται στο στοιχείο β) σημεία i), ii) και iii) πρέπει να ορίζονται εκ των προτέρων βάσει έντιμου, αμερόληπτου και επαληθεύσιμου υπολογισμού.

Το κατ' αποκοπή ποσό που αναφέρεται στο στοιχείο β) σημείο iii) δεν υπερβαίνει το ποσό των 50.000 EUR.

Άρθρο 7 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 397/2009

4. Στην περίπτωση επιχορηγήσεων, οι ακόλουθες δαπάνες είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΤΠΑ, υπό τον όρο ότι πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων λογιστικής, και υπό τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπονται παρακάτω:

i) οι έμμεσες δαπάνες, που δηλώνονται με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό, έως το 20 % των άμεσων δαπανών μίας πράξης·

ii) οι δαπάνες με βάση κατ' αποκοπή ποσοστό οι οποίες υπολογίζονται με την εφαρμογή τυποποιημένων κλιμάκων μοναδιαίου κόστους, όπως ορίζονται από το κράτος μέλος·

iii) τα κατ' αποκοπή ποσά προς κάλυψη όλων ή μέρους των δαπανών μίας πράξης.

Οι επιλογές που αναφέρονται στα σημεία i), ii) και iii) μπορούν να συνδυάζονται μόνον στην περίπτωση που κάθε μία από αυτές καλύπτει διαφορετική κατηγορία επιλέξιμων δαπανών ή στην περίπτωση που χρησιμοποιούνται για διαφορετικά έργα στο πλαίσιο της ίδιας πράξης. Οι δαπάνες που αναφέρονται στα σημεία i), ii) και iii) ορίζονται εκ των προτέρων βάσει έντιμου, αμερόληπτου και επαληθεύσιμου υπολογισμού. Το κατ' αποκοπή ποσό που αναφέρεται στο σημείο iii) δεν υπερβαίνει το ποσό των 50.000 EUR».